

ГРУПА «БАНК «ПІВДЕННИЙ»

**Консолідована фінансова звітність за
Міжнародними стандартами
фінансової звітності та
звіт незалежних аудиторів**

31 грудня 2008 року

ЗМІСТ

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

КОНСОЛІДОВАНА ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Консолідований баланс	1
Консолідований звіт про фінансові результати.....	2
Консолідований звіт про зміни капіталу.....	3
Консолідований звіт про рух грошових коштів	4

Примітки до консолідованої фінансової звітності

1	Вступ	5
2	Умови, в яких працює Група	5
3	Основні принципи облікової політики	7
4	Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики.....	18
5	Запровадження нових або переглянутих стандартів та тлумачень	19
6	Нові положення бухгалтерського обліку.....	19
7	Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв	22
8	Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	24
9	Заборгованість інших банків	26
10	Кредити та аванси клієнтам	27
11	Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	33
12	Приміщення, обладнання та нематеріальні активи.....	34
13	Інші фінансові та нефінансові активи	35
14	Заборгованість перед Національним банком України.....	36
15	Заборгованість перед іншими банками	36
16	Кошти клієнтів	36
17	Випущені облігації участі в кредиті.....	37
18	Власні боргові цінні папери	37
19	Інші позикові кошти	38
20	Резерви зобов'язань та відрахувань та інші зобов'язання	39
21	Акціонерний капітал	40
22	Процентні доходи та витрати	41
23	Доходи та витрати за виплатами та комісійними.....	41
24	Адміністративні та інші операційні витрати.....	42
25	Податок на прибуток.....	43
26	Аналіз за сегментами	46
27	Управління фінансовими ризиками	50
28	Управління капіталом	60
29	Умовні та інші зобов'язання	61
30	Похідні фінансові інструменти	64
31	Справедлива вартість фінансових інструментів.....	65
32	Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки.....	70
33	Операції з пов'язаними сторонами.....	72
34	Основні дочірні компанії та об'єднання компаній	75
35	Події після звітної дати.....	75

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНИХ АУДИТОРІВ

Акціонерам та Правлінню Банку «Південний»:

- 1 Ми провели аудит поданої нижче консолідованої фінансової звітності Банку «Південний» та його дочірніх підприємств (разом – «Група»), що складається з консолідованого балансу станом на 31 грудня 2008 року та консолідованого звіту про фінансові результати, консолідованого звіту про зміни капіталу та консолідованого звіту про рух грошових коштів за 2008 фінансовий рік, а також опису основних принципів облікової політики та інших пояснювальних приміток до консолідованої фінансової звітності.

Відповідальність керівництва за фінансову звітність

- 2 Відповідальність за підготовку та достовірне подання цієї консолідованої фінансової звітності відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності несе керівництво Групи. Відповідальність керівництва передбачає розробку, впровадження та забезпечення функціонування системи внутрішнього контролю, що стосується підготовки і достовірного представлення фінансової звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилок, вибір та застосування відповідної облікової політики, а також здійснення облікових оцінок, які є обґрунтованими за існуючих обставин.

Відповідальність аудиторів

- 3 Ми відповідаємо за надання висновку щодо цієї консолідованої фінансової звітності на основі проведеного нами аудиту. Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від нас дотримання вимог етики, а також планування і проведення аудиту для отримання достатньої впевненості стосовно відсутності у фінансовій звітності суттєвих викривлень.
- 4 Аудит передбачає проведення процедур для отримання аудиторських доказів щодо сум та розкриття інформації у фінансовій звітності. Вибір процедур залежить від професійного судження аудитора, в тому числі від оцінки ризиків суттєвих викривлень у фінансовій звітності внаслідок помилки або шахрайства. При здійсненні оцінки ризиків аудитор розглядає систему внутрішнього контролю, що стосується підготовки і достовірного представлення організацією фінансової звітності, з метою розробки аудиторських процедур, доцільних за існуючих обставин, а не з метою надання висновку стосовно ефективності внутрішнього контролю організації. Аудит також включає оцінку відповідності застосування облікової політики та обґрунтованості облікових оцінок, здійснених керівництвом, а також оцінку загального представлення фінансової звітності.
- 5 Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми та відповідними і надають підстави для нашого аудиторського висновку.

Висновок

- 6 На нашу думку, подана нижче консолідована фінансова звітність достовірно відображає, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Групи на 31 грудня 2008 року та результати її діяльності і рух грошових коштів за 2008 фінансовий рік відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

LLC AF PricewaterhouseCoopers (Audit)

30 квітня 2009 року
м. Київ, Україна

Аудитор Л. С. Пахуча

Сертифікат аудитора, виданий Національним банком України, № 0010025

Група «Банк «Південний»
Консолідований баланс

У тисячах українських гривень	Прим.	31 грудня 2008 р.	31 грудня 2007 р.
АКТИВИ			
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв	7	1 263 900	1 011 013
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	8	82 154	113 485
Заборгованість інших банків	9	44 250	94 918
Кредити та аванси клієнтам	10	9 686 752	6 855 950
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	11	16 818	14 222
Передоплата з поточного податку на прибуток		191	1 961
Нематеріальні активи	12	7 412	4 128
Приміщення та обладнання	12	614 367	533 902
Інші фінансові та нефінансові активи	13	58 605	37 593
ВСЬОГО АКТИВІВ		11 774 449	8 667 172
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Заборгованість перед Національним банком України	14	350 000	90 000
Заборгованість перед іншими банками	15	1 159 535	1 067 171
Кошти клієнтів	16	7 356 151	5 957 828
Випущені облігації участі в кредиті	17	794 014	518 145
Власні боргові цінні папери	18	207 192	137 078
Інші позикові кошти	19	380 967	-
Відстрочене зобов'язання з податку на прибуток	25	15 210	38 919
Резерви за зобов'язаннями та платежами та інші зобов'язання	20	47 862	23 952
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ		10 310 931	7 833 093
КАПІТАЛ			
Акціонерний капітал	21	655 446	563 896
Емісійний дохід	21	335 564	-
Резерв переоцінки приміщень		99 938	91 024
Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		1 584	1 099
Резерв переоцінки іноземної валюти		73 450	7 504
Нерозподілений прибуток		277 918	157 098
Чисті активи, що належать акціонерам Банку		1 443 900	820 621
Частка меншості		19 618	13 458
ВСЬОГО КАПІТАЛУ		1 463 518	834 079
ВСЬОГО ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТА КАПІТАЛУ		11 774 449	8 667 172

Затверджено до випуску Правлінням та підписано від його імені 23 квітня 2009 року.

В.В. Мороховський
Голова Правління

Л.В. Ковальонк
Головний бухгалтер

Група «Банк «Південний»
Консолідований звіт про фінансові результати

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2008 рік	2007 рік
Процентні доходи	22	1 208 757	663 047
Процентні витрати	22	(716 766)	(385 101)
Чистий процентний дохід		491 991	277 946
Резерв на знецінення кредитів клієнтам	10	(316 109)	(44 062)
Чисті процентні доходи після вирахування резерву на знецінення кредитів		175 882	233 884
Доходи за виплатами та комісійними	23	196 586	129 945
Витрати за виплатами та комісійними	23	(38 167)	(24 392)
Збитки мінус прибутки від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат		(13 540)	(2 000)
Прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою		80 623	45 839
Прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти		139 279	1 239
Знецінення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	11	(14)	(1 694)
(Збитки мінус прибутки)/прибутки мінус збитки від реалізації інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		(773)	138
Прибутки мінус збитки/(збитки мінус прибутки) від похідних фінансових інструментів		1 799	(329)
(Резерв)/зменшення резерву на покриття збитків за зобов'язаннями, пов'язаними з кредитуванням	20	(13 785)	5 857
Інший операційний дохід		3 051	2 001
Адміністративні та інші операційні витрати	24	(370 926)	(266 650)
Прибуток від придбання додаткових акцій дочірньої компанії	34	1 086	12 228
Прибуток до оподаткування		161 101	136 066
Витрати з податку на прибуток	25	(39 011)	(33 210)
Прибуток за рік		122 090	102 856
Прибуток, що належить			
Акціонерам Банку		120 820	98 597
Частка меншості		1 270	4 259
Прибуток за рік		122 090	102 856

Група «Банк «Південний»
Консолідований звіт про зміни капіталу

	Прим.	Капітал, що належить акціонерам Банку						Частка меншості	Всього капіталу	
		Акціонерний капітал	Емісійний дохід	Резерв переоцінки приміщень	Резерв переоцінки інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	Резерв переоцінки іноземної валюти	Нерозподілений прибуток			Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>										
Залишок на 1 січня 2007 р.		362 396	-	48 117	-	-	58 501	469 014	52 737	521 751
Інвестиції для подальшого продажу:										
- Прибутки мінус збитки від зміни справедливої вартості	11	-	-	-	1 603	-	-	1 603	-	1 603
- Реалізація	11	-	-	-	(138)	-	-	(138)	-	(138)
Приміщення та обладнання:										
- Переоцінка	12	-	-	57 209	-	-	-	57 209	-	57 209
Курсові різниці		-	-	-	-	7 504	-	7 504	1 869	9 373
Податок на прибуток, відображений в капіталі	25	-	-	(14 302)	(366)	-	-	(14 668)	-	(14 668)
Чистий дохід, визнаний безпосередньо у складі капіталу		-	-	42 907	1 099	7 504	-	51 510	1 869	53 379
Прибуток за рік		-	-	-	-	-	98 597	98 597	4 259	102 856
Всього визнаного доходу за 2007 рік		-	-	42 907	1 099	7 504	98 597	150 107	6 128	156 235
Емісія акцій	21	201 500	-	-	-	-	-	201 500	-	201 500
Придбання додаткових акцій дочірньої компанії		-	-	-	-	-	-	-	(45 407)	(45 407)
Залишок на 31 грудня 2007 р.		563 896	-	91 024	1 099	7 504	157 098	820 621	13 458	834 079
Інвестиції для подальшого продажу:										
- Прибутки мінус збитки від зміни справедливої вартості	11	-	-	-	647	-	-	647	-	647
Приміщення та обладнання:										
- Переоцінка	12	-	-	11 885	-	-	-	11 885	-	11 885
Курсові різниці		-	-	-	-	65 946	-	65 946	5 976	71 922
Податок на прибуток, відображений в капіталі	25	-	-	(2 971)	(162)	-	-	(3 133)	-	(3 133)
Чистий дохід, визнаний безпосередньо у складі капіталу		-	-	8 914	485	65 946	-	75 345	5 976	81 321
Прибуток за рік		-	-	-	-	-	120 820	120 820	1 270	122 090
Всього визнаного доходу за 2008 рік		-	-	8 914	485	65 946	120 820	196 165	7 246	203 411
Емісія акцій	21	91 550	335 564	-	-	-	-	427 114	-	427 114
Викуплені власні акції:										
- придбання	21	836	3 095	-	-	-	-	3 931	-	3 931
- продаж	21	(836)	(3 095)	-	-	-	-	(3 931)	-	(3 931)
Придбання додаткових акцій дочірньої компанії		-	-	-	-	-	-	-	(1 086)	(1 086)
Залишок на 31 грудня 2008 р.		655 446	335 564	99 938	1 584	73 450	277 918	1 443 900	19 618	1 463 518

Група «Банк «Південний»
Консолідований звіт про рух грошових коштів

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2008 рік	2007 рік
Грошові потоки від операційної діяльності			
Проценти отримані		1 180 916	659 750
Проценти сплачені		(656 254)	(328 049)
Виплати та комісійні отримані		194 807	129 945
Виплати та комісійні сплачені		(38 167)	(24 392)
Дохід, отриманий від операцій з іноземною валютою		80 623	45 510
Інший операційний дохід отриманий		3 429	2 008
Витрати, пов'язані з персоналом, сплачені		(186 565)	(137 488)
Адміністративні та інші операційні витрати сплачені		(141 627)	(106 572)
Податок на прибуток сплачений		(64 083)	(35 510)
Грошові потоки, отримані від операційної діяльності до зміни в операційних активах та зобов'язаннях		373 079	205 202
Чисте збільшення обов'язкового резерву		(1 751)	(83 180)
Чисте зменшення цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат		34 108	1 314
Чисте зменшення/(збільшення) заборгованості інших банків		63 491	(63 032)
Чисте збільшення кредитів та авансів клієнтам		(1 013 628)	(3 661 278)
Чисте збільшення інших фінансових та нефінансових активів		(17 908)	(10 829)
Чисте збільшення заборгованості перед Національним банком України		260 000	8 000
Чисте (зменшення)/збільшення заборгованості перед іншими банками		(299 028)	792 300
Чисте (зменшення)/збільшення коштів клієнтів		(27 984)	2 671 382
Чисте зменшення власних боргових цінних паперів		-	(25 871)
Чисте зменшення інших зобов'язань		(2 569)	(2 517)
Чисті грошові кошти, використані в операційній діяльності		(632 190)	(168 509)
Грошові потоки від інвестиційної діяльності			
Придбання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	11	(3 061)	(35 312)
Надходження від реалізації інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		325	15 957
Надходження від погашення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу		-	22 766
Придбання приміщень та обладнання	12	(91 193)	(70 280)
Надходження від продажу приміщень та обладнання		642	436
Придбання додаткових акцій дочірньої компанії		-	(61 920)
Придбання нематеріальних активів	12	(2 595)	(2 918)
Чисті грошові кошти, використані в інвестиційній діяльності		(95 882)	(131 271)
Грошові потоки від фінансової діяльності			
Надходження від інших позикових коштів	19	279 723	-
Повернення інших позикових коштів		-	(15 718)
Погашення субординованого боргу		-	(8 107)
Надходження від довгострокових власних боргових цінних паперів		211 891	-
Погашення довгострокових власних боргових цінних паперів		(179 713)	-
Випущені облігації участі в кредиті		-	494 807
Емісія простих акцій	21	427 114	201 500
Придбання власних акцій		(3 931)	-
Продаж викуплених власних акцій		3 931	-
Чисті грошові кошти, отримані від фінансової діяльності		739 015	672 482
Вплив зміни курсів обміну на грошові кошти та їх еквіваленти		240 193	503
Чисте збільшення грошових коштів та їх еквівалентів		251 136	373 205
Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року		863 318	490 113
Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року		1 114 454	863 318

Примітки, подані на стор. 5-75, є невід'ємною частиною цієї консолідованої фінансової звітності.

1 Вступ

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року, для Банку «Південний» (далі – «Банк») і його дочірніх компаній (далі разом – «Група» або Група «Банк «Південний»»). Перелік дочірніх компаній наведений у Примітці 34.

Банк «Південний» (далі – «Банк») був заснований у 1993 році. Банк зареєстрований в Україні та має банківську ліцензію, видану Національним банком України (НБУ), відповідно до якої він має право здійснювати банківські операції та операції з іноземною валютою. Банк є відкритим акціонерним товариством з відповідальністю акціонерів, обмеженою часткою акцій, що їм належать, і був утворений відповідно до законодавства України. Станом на 31 грудня 2008 року основними акціонерами Банку є шість українських та одна іноземна компанія та дев'ять фізичних осіб, що разом володіють більш ніж 38% та 60% акцій, відповідно (у 2007 році – шість українських компаній та дев'ять фізичних осіб володіли, відповідно, понад 31% та 67% акцій). Станом на 31 грудня 2008 року та 31 грудня 2007 року бенефіціарними власниками Банку є 2 громадянина України: пан Родін Ю.О. та пан Беккер М.І.

Основна діяльність. Основним видом діяльності Групи є надання банківських послуг юридичним та фізичним особам на території України. Банк є учасником Фонду гарантування вкладів фізичних осіб (реєстраційне свідоцтво № 16 від 3 квітня 2007 р.), що діє відповідно до Закону № 2740-III «Про фонд гарантування вкладів фізичних осіб» від 20 вересня 2001 року (зі змінами). Фонд гарантування вкладів фізичних осіб забезпечує повернення вкладникам депозитів до 150 тисяч гривень на одну особу (у 2007 році – 50 тисяч гривень) у випадку, якщо в банку розпочата процедура ліквідації.

Банк має 17 (у 2007 році – 17) філій в Україні.

Юридична адреса та місце здійснення діяльності. Юридична адреса та основне місце здійснення діяльності Банку:

вул. Краснова 6/1
65059, м. Одеса
Україна

Валюта подання. Цю фінансову звітність подано в українських гривнях, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Група

В Україні, як і раніше, спостерігаються деякі явища, характерні для ринкової економіки, що зароджується. Ці ознаки включають, крім іншого, валюту, що не є вільно конвертованою за межами України, обмеження та контроль у валютній сфері, а також високу інфляцію за рік, що закінчився 31 грудня 2008 року, на рівні 22,3% (у 2007 році – на рівні 16,6%). Фінансова ситуація на ринку України суттєво погіршилася у 2008 році, особливо у четвертому кварталі.

Поточна глобальна фінансова та економічна криза, що є наслідком суттєвого падіння глобальної ліквідності, яке розпочалося у середині 2007 року (яке зазвичай називають «кредитною кризою»), призвела, крім іншого, до скорочення обсягів фінансування на ринках капіталу, суттєвого зниження ліквідності банківського сектору та інших галузей економіки, періодичного підвищення процентних ставок за міжбанківським кредитуванням і різкого зростання волатильності фондового та валютного ринків. Крім того, нестабільна ситуація на світових фінансових ринках спричинила неплатоспроможність і банкрутство банків та інших учасників фінансового сектору і вжиття термінових заходів, спрямованих на виведення цих банків з кризової ситуації, у Сполучених Штатах Америки, Західній Європі, Латвії, Україні та інших країнах. З жовтня 2008 року Національний банк України (НБУ) запровадив тимчасову адміністрацію у ряді українських банків внаслідок проблем, пов'язаних з їхньою ліквідністю. Всі наслідки поточної фінансової кризи повною мірою передбачити неможливо, як і неможливо повністю уникнути її впливу.

Основні негативні наслідки впливу світової фінансової кризи на економіку України полягають у зменшенні притоку капіталу та скороченні попиту на продукцію українського експорту. Крім того, у жовтні 2008 року міжнародні рейтингові агенції понизили рейтинги країни. Ці фактори у поєднанні із зростаючою внутрішньою нестабільністю в країні призвели до волатильності валютного ринку та спричинили суттєве падіння гривні по відношенню до основних іноземних валют. Починаючи з жовтня 2008 року, НБУ вживає заходи, спрямовані на підтримання національної валюти. Девальвація встановленого НБУ офіційного курсу обміну української гривні до долару США складає 37% – з 4,861 гривні станом на 30 вересня 2008 року до 7,700 гривні станом на 31 грудня 2008 року.

2 Умови, в яких працює Група (продовження)

У зв'язку з поточною економічною кризою МВФ погодився виділити Україні стабілізаційний кредит у сумі 11 мільярдів СПЗ за умови, що країна виконає певні вимоги. Україна отримала перший транш цього кредиту в сумі 3 мільярди СПЗ у листопаді 2008 року і повинна була отримати наступний транш у сумі 1,25 мільярда СПЗ у лютому 2009 року, проте на дату випуску цієї фінансової звітності його ще не було отримано. Основною умовою надання кредиту є розробка та ратифікація комплексу антикризових заходів Уряду, спрямованих на стабілізацію економіки України, в тому числі визначення дефіциту капіталу і ліквідності в банківському секторі та вжиття необхідних заходів для усунення дефіциту. Цей кредит, як очікується, матиме позитивні наслідки для економіки України, проте отримання наступних траншів залежить від висновку МВФ щодо успіху, досягнутого Україною у вирішенні структурних питань.

Для стабілізації фінансового ринку України були вжиті відповідні заходи, в тому числі:

- 13 жовтня 2008 року НБУ прийняв рішення про введення обмежень на дострокове вилучення банківських депозитів. Додаткові обмеження були введені також на кредитні та валютні операції, що призвело до значного скорочення обсягів кредитування.
- 31 жовтня 2008 року Верховна Рада України прийняла Закон «Про першочергові заходи щодо запобігання негативним наслідкам фінансової кризи та про внесення змін до деяких законодавчих актів України», який, зокрема, збільшив суму повернення вкладникам депозитів з Фонду гарантування вкладів фізичних осіб до 150 000 гривень на одну особу у випадку, якщо в банку розпочаті процедури ліквідації.
- Перелік активів, які можуть передаватись у заставу за укладеними з НБУ договорами про рефінансування, був значно розширений.
- НБУ суттєво збільшив обсяги підтримки ліквідності українських банків; протягом жовтня-грудня 2008 року загальний обсяг операцій з підтримання ліквідності, включаючи кредити «овернайт», кредити, продані на аукціонах, та інші кредитні кошти, становив 99 мільярдів гривень.
- З метою забезпечення додаткової ліквідності банківського сектору були послаблені вимоги до обов'язкових резервів.

Починаючи з серпня 2007 року, суттєво зменшились обсяги операцій з інституційного фінансування. Ця ситуація може вплинути на спроможність Групи залучати нові позикові кошти та рефінансувати вже існуючі позикові кошти на умовах, на яких здійснювались подібні операції у попередніх періодах. Внаслідок несприятливих ринкових умов суттєво зменшились обсяги операцій на міжбанківському ринку. Основними факторами, які чинять вплив на ці ринкові умови, є відсутність операцій між українськими банками з міжбанківського кредитування та більш жорстка монетарна політика НБУ.

Існуюча фінансово-економічна ситуація може негативно вплинути на позичальників Групи, що, в свою чергу, може вплинути на їхню спроможність повернути отримані ними кредити. Оскільки значна частина кредитів позичальникам Групи була надана в іноземних валютах, девальвація гривні відносно цих валют може суттєвим чином вплинути на спроможність позичальників обслуговувати кредити. Погіршення умов, в яких працюють позичальники Групи, може також вплинути на прогнози грошових потоків та на оцінку керівництвом знецінення фінансових та нефінансових активів. На підставі усієї наявної у нього інформації керівництво відобразило переглянуті прогнози очікуваних грошових потоків у своїй оцінці знецінення.

Сума резерву на знецінені кредити визначена на підставі здійснених керівництвом оцінок цих активів станом на звітну дату після належного врахування грошових потоків, які можуть виникнути у результаті набуття кредитором права володіння майном боржника за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави. Нещодавні події, які призвели до волатильності світових фінансових ринків, надзвичайно негативно вплинули на український ринок багатьох видів застави, особливо нерухомого майна, що стало причиною падіння ліквідності окремих категорій активів. У результаті, фактична вартість реалізації застави після набуття кредитором права володіння майном боржника може відрізнятись від вартості, визначеної на підставі оціночного розрахунку резервів на знецінення.

Волатильність світових фінансових та товарних ринків призвела, крім іншого, до значного спаду активності на українському фондовому ринку з середини 2008 року.

2 Умови, в яких працює Група (продовження)

Справедлива вартість інвестицій, які котируються на активних ринках, основана на поточній ціні пропозиції (фінансові активи) або на ціні попиту (фінансові зобов'язання). За відсутності активного ринку для фінансового інструмента Група визначає справедливу вартість із застосуванням методик оцінки. Ці методики оцінки включають моделі, які базуються на даних про останні угоди, здійснені між непов'язаними сторонами, аналіз дисконтованих грошових потоків, моделі опціонного ціноутворення та інші методики оцінки, які широко використовують учасники ринку. Оціночні моделі відображають поточні ринкові умови на дату оцінки та можуть не відображати ринкові умови, які існували до чи після дати оцінки. Станом на звітну дату керівництво Групи проаналізувало свої оціночні моделі, щоб переконатись, що вони належним чином відображають поточні ринкові умови, у тому числі відносну ліквідність ринку та кредитні спреди.

Нещодавні події, які призвели до волатильності світових фінансових ринків, надзвичайно негативно вплинули на український ринок багатьох категорій нерухомості. Отже, балансова вартість будівель, оцінених за справедливою вартістю відповідно до МСБО 16, була скоригована для відображення ринкових умов станом на звітну дату. Більш детальну інформацію подано у Примітках 4 та 12.

Податкове, валютне та митне законодавство в Україні дозволяє різні тлумачення та часто змінюється. До труднощів, які відчувають банки, що працюють в Україні, додаються потреба в подальшому розвитку законодавства з питань банкрутства, типових процедур реєстрації та використання застави, а також інші недоліки законодавчого та фіскального характеру.

Керівництво не може передбачити, який вплив на фінансовий стан Групи можуть мати подальше можливе погіршення ситуації з ліквідністю на фінансових ринках та зростання волатильності валютних ринків та ринків цінних паперів. Керівництво впевнене, що у ситуації, що склалася, воно вживає усіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності Групи.

Економічні умови, в яких працює дочірня компанія Банку – Регіональний інвестиційний банк. Латвія також зазнала негативного впливу поточної глобальної фінансової та економічної кризи. Існуюча економічна ситуація характеризується такими факторами, як падіння ліквідності, зникнення активного ринку фінансових інструментів, що котируються на ринку, негативний вплив на спроможність позичальників повернути отримані ними кредити, а також негативний вплив на справедливу вартість застави. Керівництво Регіонального інвестиційного банку не може передбачити, який вплив на фінансовий стан дочірньої компанії Банку можуть мати подальше можливе погіршення ситуації з ліквідністю на фінансових ринках та зростання волатильності валютних ринків та ринків цінних паперів. Керівництво впевнене, що у ситуації, що склалася, воно вживає усіх необхідних заходів для забезпечення стабільної діяльності дочірньої компанії Банку.

3 Основні принципи облікової політики

Основа подання інформації. Ця консолідована фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) на основі принципу історичної вартості, з коригуваннями на початкове визнання фінансових інструментів за справедливою вартістю та переоцінку приміщень, фінансових активів для подальшого продажу і фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Нижче наведено основні положення облікової політики, що використовувалися під час підготовки цієї консолідованої фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності, якщо не зазначено інше (див. Примітку 5).

Консолідована фінансова звітність. Дочірні підприємства – це компанії та інші суб'єкти господарювання (в тому числі підприємства спеціального призначення), в яких Група має, безпосередньо або опосередковано, понад половину прав голосу або іншим чином може здійснювати контроль їхньої фінансової політики та операційної діяльності для отримання вигоди. Наявність та вплив потенційних прав голосу, які наразі реалізуються або можуть бути трансформовані, враховуються під час визначення можливостей Групи контролювати інше підприємство. Дочірні компанії включаються до консолідованої фінансової звітності, починаючи з дати фактичної передачі Групі контролю над їхніми операціями (дата придбання), та вилучаються з консолідованої фінансової звітності, починаючи з дати припинення контролю.

Придбання дочірніх підприємств обліковується за методом купівлі. Вартість придбання визначається за справедливою вартістю придбаних активів, емітованих дольових інструментів або взятих на себе зобов'язань на дату обміну плюс витрати, безпосередньо пов'язані з придбанням. Дата обміну – це дата придбання компанії, коли об'єднання підприємств відбувається в результаті однієї операції, або дата кожного придбання акцій, коли об'єднання підприємств відбувається поетапно, через декілька послідовних придбань акцій.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Перевищення вартості придбання над часткою покупця у справедливій вартості чистих активів придбаної компанії внаслідок кожної операції обміну відображається як гудвіл. Перевищення частки покупця у чистій справедливій вартості придбаних активів, зобов'язань і умовних зобов'язань, що піддаються визначенню, над вартістю придбання («негативний гудвіл») визнається негайно у консолідованому звіті про фінансові результати.

Придбані активи, що піддаються визначенню, а також зобов'язання і умовні зобов'язання, взяті на себе при об'єднанні підприємств, оцінюються за справедливою вартістю на дату придбання, незалежно від величини частки меншості. Якщо виникає будь-яка різниця між справедливою вартістю чистих активів на дату обміну і дату придбання, вона відображається безпосередньо у складі капіталу.

Всі внутрішньо-системні операції, залишки та нереалізовані прибутки за операціями між компаніями Групи виключаються при консолідації; нереалізовані збитки також виключаються при консолідації, крім випадків, коли витрати не можуть бути відшкодовані. Банк і всі його дочірні підприємства застосовують єдину облікову політику, що відповідає обліковій політиці Групи.

Частка меншості – це частина чистого результату господарської діяльності та частка в чистих активах дочірньої компанії, що не належить Банку, безпосередньо чи опосередковано. Частка меншості складає окремих компонент капіталу Групи.

Придбання та продаж частки меншості. Група застосовує модель материнської компанії для обліку операцій з міноритарними акціонерами. Будь-яка різниця між сплаченою сумою та балансовою вартістю придбаної частки меншості відображається як гудвіл або негативний гудвіл. Група визнає різницю між отриманою від продажу сумою та балансовою вартістю реалізованої частки меншості як прибуток або збиток у консолідованому звіті про фінансові результати.

Фінансові інструменти – основні терміни оцінки. Фінансові інструменти відображаються за справедливою вартістю, первісною вартістю або амортизованою вартістю залежно від їх класифікації. Нижче описано ці методи оцінки.

Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти актив або за допомогою якої можна врегулювати зобов'язання під час здійснення угоди на загальних умовах між добре обізнаними непов'язаними сторонами, що діють на добровільних засадах. Справедлива вартість являє собою поточну ціну пропозиції для фінансових активів та ціну попиту для фінансових зобов'язань, що котируються на активному ринку. Стосовно активів та зобов'язань із ринковими ризиками, що взаємно компенсуються, Група може використовувати середні ринкові ціни для визначення справедливої вартості позиції із ризиками, що взаємно компенсуються, та застосовувати до чистої відкритої позиції відповідну ціну попиту або ціну пропозиції. Фінансовий інструмент вважається таким, що котирується на активному ринку, якщо котирування цього фінансового інструменту є вільно та регулярно доступними на фондовій біржі чи в іншій організації та якщо ці котирування відображають фактичні та регулярні ринкові операції, що здійснюються на загальних умовах.

Для визначення справедливої вартості певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня інформація про ринкові ціни із зовнішніх джерел, використовуються такі методики оцінки, як модель дисконтування грошових потоків, оціночні моделі, що базуються на даних про останні угоди, здійснені між непов'язаними сторонами, або аналіз фінансової інформації про об'єкти інвестування. Застосування методик оцінки може вимагати припущень, що не підкріплені ринковими даними. У цій фінансовій звітності інформація розкривається у тих випадках, коли заміна будь-якого такого припущення можливим альтернативним варіантом може призвести до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань.

Первісна вартість – це сума сплачених грошових коштів або їх еквівалентів або справедлива вартість інших ресурсів, наданих для придбання активу на дату придбання, яка включає витрати на проведення операції. Оцінка за первісною вартістю застосовується лише до інвестицій в інструменти капіталу, які не мають ринкових котирувань і справедлива вартість яких не може бути достовірно визначена, а також похідні фінансові інструменти, які пов'язані з такими інструментами капіталу та розрахунки за якими повинні здійснюватись шляхом поставки таких інструментів капіталу, які не мають котирувань.

Витрати на проведення операції – це притаманні витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або вибуттям фінансового інструмента. Притаманні витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягуються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних балансових статей.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Початкове визнання фінансових інструментів. Похідні фінансові інструменти та інші фінансові інструменти за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, спочатку визнаються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди. Прибуток або збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які у якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Усі операції з придбання або продажу фінансових активів, що передбачають поставку протягом періоду, визначеного законодавством або традиціями ринку (угоди «звичайної» купівлі-продажу), визнаються на дату здійснення угоди, тобто на дату, коли Група зобов'язується здійснити поставку фінансового активу. Усі інші операції з придбання фінансових інструментів визнаються тоді, коли суб'єкт господарювання стає стороною договору про придбання фінансового інструменту.

Для визначення справедливої вартості валютних свопів, які не торгуються на активному ринку, Група використовує модель дисконтування грошових потоків. Різниці можуть виникати між справедливою вартістю при початковому визнанні, якою вважається ціна угоди, та сумою, визначеною при початковому визнанні із застосуванням методик оцінки. Будь-які такі різниці амортизуються рівномірно протягом строку дії договорів валютного свопу.

Припинення визнання фінансових активів. Група списує фінансові активи з балансу, коли (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або (б) Група передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому (i) також передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або (ii) Група не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти являють собою активи, які можна конвертувати в готівку за першою вимогою і яким притаманний незначний ризик зміни вартості. Всі короткострокові розміщення коштів на міжбанківському ринку, за винятком депозитів «овернайт», включено до заборгованості інших банків. Суми, що стосуються коштів, використання яких обмежено, виключаються з грошових коштів та їх еквівалентів. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Обов'язковий резерв в НБУ. Залишки грошових коштів обов'язкового резерву в НБУ обліковуються за амортизованою вартістю і являють собою безпроцентні обов'язкові резервні депозити, що не можуть використовуватися для фінансування повсякденних операцій Групи і, відповідно, не вважаються компонентом грошових коштів та їх еквівалентів для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів.

Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, – це фінансові активи, що при початковому визнанні були безвідклично віднесені до цієї категорії. Керівництво відносить цінні папери до цієї категорії лише у тому випадку, якщо (а) така класифікація призводить до усунення або суттєвого зменшення невідповідності в обліку, що виникає в результаті оцінки активів чи зобов'язань або визнання прибутків та збитків, пов'язаних з цими активами та зобов'язаннями, із використанням різних методик оцінки; або (б) Група управляє групою фінансових активів, фінансових зобов'язань або обома групами і оцінює результати операцій з фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями на основі справедливої вартості згідно з задокументованою стратегією управління ризиками або інвестиційною стратегією, і інформація, підготовлена на основі справедливої вартості, регулярно подається Правлінню Банку та аналізується ним.

Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, обліковуються за справедливою вартістю. Проценти, зароблені за цінними паперами за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, розраховуються з використанням методу ефективної процентної ставки і показуються у консолідованому звіті про фінансові результати як процентний дохід. Дивіденди включаються до дивідендного доходу у складі іншого операційного доходу в момент встановлення права Групи на одержання виплати дивідендів і якщо існує ймовірність отримання дивідендів. Усі інші елементи змін справедливої вартості та прибуток або збиток від припинення визнання обліковуються у фінансовому результаті як прибуток за вирахуванням збитків від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, за період, в якому він виникає.

Заборгованість інших банків. Заборгованість інших банків обліковується тоді, коли Група надає банкам-контрагентам грошові кошти, які підлягають погашенню на встановлену чи визначену дату; при цьому Група не має наміру здійснювати торгові операції з дебіторською заборгованістю, що виникає. Ця дебіторська заборгованість не пов'язана з похідними фінансовими інструментами та не має ринкових котирувань. Заборгованість інших банків обліковується за амортизованою вартістю.

Кредити та аванси клієнтам. Кредити та аванси клієнтам обліковуються, коли Група перераховує грошові кошти з метою придбання або створення дебіторської заборгованості клієнта, яка не пов'язана з похідними фінансовими інструментами, не котирується на відкритому ринку та має бути погашена на встановлену чи визначену дату; при цьому Група не має наміру здійснювати торгові операції з цією дебіторською заборгованістю. Кредити та аванси клієнтам обліковуються за амортизованою вартістю.

Знецінення фінансових активів, що обліковуються за амортизованою вартістю. Збитки від знецінення визнаються у звіті про фінансові результати по мірі їх виникнення у результаті однієї або декількох подій («збиткових подій»), що відбулись після початкового визнання фінансового активу і чинять вплив на суму або строки оціночних грошових потоків, які пов'язані з фінансовим активом або групою фінансових активів, якщо ці збитки можна достовірно оцінити. Якщо Група визначає відсутність об'єктивних ознак знецінення для окремо оціненого фінансового активу (незалежно від його суттєвості), вона відносить цей актив до групи фінансових активів, що мають схожі характеристики кредитного ризику, та здійснює їх колективну оцінку на предмет знецінення. Основними факторами, які враховує Група при визначенні знецінення фінансового активу, є його прострочений статус та можливість реалізації відповідної застави, за її наявності.

Нижче перелічені основні критерії, на підставі яких визначається наявність об'єктивних ознак збитку від знецінення:

- прострочення будь-якого чергового платежу, при цьому несвоєчасна оплата не може пояснюватись затримкою у роботі розрахункових систем;
- позичальник зазнає суттєвих фінансових труднощів, що підтверджує отримана Групою фінансова інформація позичальника;
- ймовірність банкрутства чи фінансової реорганізації позичальника;
- платоспроможність позичальника погіршилася внаслідок змін загальнонаціональних або місцевих економічних умов, які чинять вплив на діяльність позичальника; та
- вартість застави суттєво зменшилась у результаті погіршення ситуації на ринку.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Для цілей колективної оцінки на предмет знецінення фінансові активи об'єднуються у групи на основі схожих характеристик кредитного ризику. Ці характеристики враховуються при визначенні очікуваних майбутніх грошових потоків для групи таких активів та є індикаторами спроможності дебітора сплатити суми заборгованості відповідно до умов договору по активах, що оцінюються.

Майбутні грошові потоки в групі фінансових активів, що колективно оцінюються на предмет знецінення, розраховуються на основі передбачених договорами грошових потоків від активів та досвіду керівництва стосовно того, якою мірою ці суми стануть простроченими в результаті минулих збиткових подій і якою мірою такі прострочені суми можна буде відшкодувати. Попередній досвід коригується з урахуванням існуючих даних, що відображають вплив поточних умов, які не впливали на той період, на якому базується попередній досвід збитків, та вилучається вплив тих умов у попередньому періоді, які не існують на даний момент.

Якщо умови знеціненого фінансового активу, що обліковується за амортизованою вартістю, переглядаються або іншим чином змінюються внаслідок фінансових труднощів позичальника чи емітента, знецінення такого активу оцінюється із використанням ефективної процентної ставки, яка застосовувалася до зміни його умов.

Збитки від знецінення визнаються шляхом створення резерву у сумі, необхідній для зменшення балансової вартості активу до поточної вартості очікуваних грошових потоків (без урахування майбутніх, ще не понесених кредитних збитків), дисконтованих за первісною ефективною процентною ставкою для даного активу. Розрахунок поточної вартості оціночних майбутніх грошових потоків забезпеченого заставою фінансового активу відображає грошові потоки, що можуть виникнути у результаті набуття кредитором права володіння майном боржника за вирахуванням витрат на отримання та продаж застави, незалежно від ступеня ймовірності набуття кредитором права володіння майном боржника.

Якщо у наступному періоді сума збитку від знецінення активу зменшується і це зменшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення (наприклад, через підвищення кредитного рейтингу дебітора), то визнаний раніше збиток від знецінення сторнується шляхом коригування рахунку резерву. Сума зменшення відображається у звіті про фінансові результати.

Активи, погашення яких неможливе, списуються за рахунок відповідного резерву збитків від знецінення після завершення всіх необхідних процедур для відшкодування активу та після визначення остаточної суми збитку. Повернення раніше списаних сум кредитується на рахунок відповідного резерву збитків від знецінення у звіті про фінансові результати.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Група бере на себе зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, у тому числі зобов'язання з надання кредитів, акредитиви та фінансові гарантії. Фінансові гарантії – це безвідкличні гарантії здійснити платежі у випадку, якщо клієнт виявиться неспроможним виконати свої зобов'язання перед третіми сторонами. Фінансовим гарантіям притаманний той самий ризик, що і кредитам. Фінансові гарантії та зобов'язання надати кредит спочатку визнаються за справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює сумі отриманої комісії. Ця сума амортизується лінійним методом протягом строку існування зобов'язання, крім зобов'язань надати кредити, якщо існує ймовірність того, що Група укладе конкретну кредитну угоду і не очікує реалізувати відповідний кредит протягом короткого періоду часу після його надання. Така комісія за надання кредиту відноситься на майбутні періоди та включається до складу балансової вартості кредиту при початковому визнанні. На кожну звітну дату зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, оцінюються за найбільшою з двох сум: (i) неамортизованого залишку відповідної суми при початковому визнанні, та (ii) оціночних витрат, необхідних для погашення зобов'язання на звітну дату.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу. Ця класифікація включає інвестиційні цінні папери, які Група має намір утримувати протягом невизначеного часу і які можуть бути продані для покриття потреб ліквідності або внаслідок змін процентних ставок, курсу обміну або цін акцій. Група здійснює відповідну класифікацію інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу у момент їх придбання.

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу обліковуються за справедливою вартістю. Процентні доходи, зароблені по боргових цінних паперах для подальшого продажу, обчислюються за методом ефективної процентної ставки та відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати. Дивіденди по інструментах капіталу для подальшого продажу відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати в момент встановлення права Групи на одержання виплат і якщо існує ймовірність отримання дивідендів. Усі інші елементи зміни справедливої вартості відображаються у складі капіталу як відстрочені до моменту списання інвестиції з балансу або її знецінення; при цьому кумулятивний прибуток або збиток виключається зі складу капіталу та відноситься на фінансовий результат.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Збитки від знецінення визнаються у консолідованому звіті про фінансові результати по мірі їх виникнення в результаті однієї або кількох подій («збиткових подій»), що відбулися після початкового визнання інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу. Значне або тривале зниження справедливої вартості дольового цінного паперу до рівня, нижчого за його первісну вартість, є свідченням того, що такий цінний папір знецінений. Накопичений збиток від знецінення, що оцінюється як різниця між вартістю придбання та поточною справедливою вартістю мінус будь-який збиток від знецінення активу, раніше визнаний у консолідованому звіті про фінансові результати, вилучається з капіталу та визнається у фінансовому результаті. Збитки від знецінення інструментів капіталу через фінансовий результат не сторнуються. Якщо в наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту для подальшого продажу збільшується і це збільшення може бути об'єктивно віднесене до події, яка відбулась після визнання збитку від знецінення у фінансовому результаті, то збиток від знецінення сторнується через консолідований звіт про фінансові результати поточного періоду.

Угоди про продаж та подальший викуп. Угоди про продаж та подальший викуп (угоди «репо»), які фактично забезпечують контрагенту доходність кредитора, вважаються операціями забезпеченого фінансування. Визнання цінних паперів, проданих відповідно до угод про продаж та подальший викуп, не припиняється. Цінні папери в балансі не рекласифікуються, крім випадків, коли їх одержувач має договірне або традиційне право продати або передати ці цінні папери в заставу. В останньому випадку вони переводяться до категорії дебіторської заборгованості за операціями викупу. Відповідні зобов'язання показуються в складі заборгованості перед іншими банками або інших позикових коштів.

Цінні папери, придбані відповідно до угод про подальший продаж («зворотні репо»), які фактично забезпечують Групі доходність кредитора, показано в залежності від конкретного випадку у складі заборгованості інших банків або кредитів та авансів клієнтам. Різниця між цінами продажу та подальшого викупу відображається як процентні доходи і нараховується протягом строку дії угоди «репо» із застосуванням методу ефективної процентної ставки.

Приміщення та обладнання. Приміщення обліковуються за переоціненою вартістю, а обладнання обліковане за первісною вартістю, трансформованою до еквівалента купівельної спроможності української гривні станом на 31 грудня 2000 року для активів, придбаних до 1 січня 2001 року, за вирахуванням накопиченої амортизації та резерву на знецінення, якщо потрібно.

Вартість приміщень, які належать Групі, переоцінюється з достатньою регулярністю, щоб забезпечити відсутність суттєвої різниці між їхньою балансовою вартістю та сумою, визначеною на основі справедливої вартості, станом на кінець звітного періоду. Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки показується за кредитом у резерві переоцінки у складі капіталу. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, включається до резерву переоцінки безпосередньо у складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати. Резерв переоцінки приміщень, показаний у складі капіталу, відноситься безпосередньо на нерозподілений прибуток у тому випадку, коли сума переоцінки реалізована, тобто коли актив реалізується або списується.

Незавершене будівництво обліковується за первісною вартістю, за мінусом резерву на знецінення (за необхідності). Після завершення активи переводяться до складу приміщень за відповідною балансовою вартістю. Незавершене будівництво не амортизується до того моменту, поки актив не буде придатним для використання.

Витрати на ремонт та технічне обслуговування визнаються витратами по мірі їх виникнення. Витрати на заміну значних компонентів основних засобів капіталізуються із наступним списанням заміненого компоненту.

На кожну звітну дату керівництво оцінює наявність ознак знецінення приміщень та обладнання. Якщо такі ознаки існують, керівництво розраховує вартість відшкодування, яка дорівнює справедливій вартості активу мінус витрати на продаж або вартості використання, залежно від того, яка з цих сум більша. Балансова вартість зменшується до вартості відшкодування, і збиток від знецінення визнається у звіті про фінансові результати у сумі, яка перевищує суму переоцінки, визнаної раніше в капіталі. Збиток від знецінення, відображений щодо будь-якого активу у минулих періодах, сторнується, якщо мала місце зміна в оцінках, що використовувались для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за мінусом витрат на продаж.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень із балансовою вартістю та визнаються у консолідованому звіті про фінансові результати.

Амортизація. Амортизація приміщень та обладнання розраховується лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної або переоціненої вартості до ліквідаційної вартості протягом строку їх експлуатації за наступними нормами:

	<u>Строки експлуатації (у роках)</u>
Приміщення	50
Меблі та офісне обладнання	5
Транспортні засоби	5
Комп'ютери	4
Інше	1-7
Вдосконалення орендованого майна	протягом строку оренди

Ліквідаційна вартість активу – це оціночна сума, яку Група отримала би у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом оціночних витрат на продаж, якби стан та строк експлуатації даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Ліквідаційна вартість активів та строки їх корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються на кожну звітну дату.

Нематеріальні активи. Нематеріальні активи Групи мають кінцевий термін використання та включають переважно капіталізоване програмне забезпечення.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення капіталізуються на основі витрат, понесених на придбання та введення в експлуатацію програмного забезпечення. Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані, контролюються Групою і, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину накладних витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням (наприклад, його обслуговуванням), відносяться на видатки по мірі їх здійснення. Амортизація на капіталізоване програмне забезпечення нараховується лінійним методом протягом очікуваного строку його використання, який становить 2-10 років.

Оперативна оренда. У випадках, коли Група виступає орендарем в рамках оренди, за якою всі ризики та вигоди, притаманні володінню активом, не передаються орендодавцем Групі, загальна сума орендних платежів включається до звіту про фінансові результати рівними частинами протягом строку оренди.

Заборгованість перед іншими банками. Заборгованість перед іншими банками обліковується з моменту надання Групі грошових коштів або інших активів банками-контрагентами. Непохідні фінансові зобов'язання обліковуються за амортизованою вартістю.

Кошти клієнтів. Кошти клієнтів включають непохідні фінансові зобов'язання перед фізичними особами, державними або корпоративними клієнтами та обліковуються за амортизованою вартістю.

Випущені облігації участі в кредиті. Випущені облігації участі в кредиті включають боргові зобов'язання, випущені Групою. Випущені облігації участі в кредиті обліковуються за амортизованою вартістю. Коли Група викупає випущені облігації участі в кредиті, вони вилучаються з консолідованого балансу, а різниця між балансовою вартістю зобов'язання та сплаченою сумою відноситься на фінансовий результат від врегулювання заборгованості.

Власні боргові цінні папери. Власні боргові цінні папери включають облігації та депозитні сертифікати, випущені Групою. Власні боргові цінні папери обліковуються за амортизованою вартістю. Коли Група викупає власні боргові цінні папери, вони виключаються з консолідованого балансу, а різниця між балансовою вартістю зобов'язання та виплаченою сумою включається до результату від погашення боргу.

Інші позикові кошти. Інші позикові кошти включають кредити, отримані від небанківських фінансових організацій. Інші позикові кошти обліковуються за амортизованою вартістю.

Похідні фінансові інструменти. Похідні фінансові інструменти, що включають валютообмінні контракти, обліковуються за справедливою вартістю.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Всі похідні фінансові інструменти показуються як активи, коли їхня справедлива вартість позитивна, і як зобов'язання, коли їхня справедлива вартість негативна. Зміни справедливої вартості похідних інструментів відносяться на фінансовий результат. Група не застосовує облік хеджування.

Податки на прибуток. У цій консолідованій фінансовій звітності оподаткування показано відповідно до вимог законодавства із використанням податкових ставок та законодавчих норм, які діяли або фактично були введені в дію станом на звітну дату. Витрати з податку на прибуток включають поточні податки та відстрочене оподаткування та відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати, якщо тільки вони не мають бути відображені безпосередньо у складі капіталу у зв'язку з тим, що вони стосуються операцій, які також відображені у цьому самому або іншому періоді безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваного прибутку чи збитків за поточний та попередні періоди. Оподатковуваний прибуток або збиток базується на оціночних показниках, якщо фінансова звітність ухвалюється до моменту подання відповідних податкових декларацій. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі адміністративних та інших операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених податкових збитків та тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їхньою балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка не впливає на фінансовий результат або оподатковуваний прибуток. Відстрочені податкові зобов'язання не обліковуються для тимчасових різниць при початковому визнанні гудвілу і, згодом, для гудвіла, що не вираховується для цілей оподаткування. Активи та зобов'язання з відстроченого оподаткування визначаються із використанням ставок оподаткування, які введені в дію або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються лише по окремих компаніях Групи. Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки відображаються лише тією мірою, в якій існує імовірність отримання оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

Відстрочений податок на прибуток розраховується на основі нерозподіленого прибутку дочірніх компаній, отриманого після придбання, та суми інших змін резервів дочірніх компаній після придбання, за винятком випадків, коли Група контролює дивідендну політику дочірньої компанії і існує вірогідність того, що тимчасові різниці не будуть зараховані у передбачуваному майбутньому через дивіденди або іншим чином.

Невизначені податкові позиції. Керівництво переоцінює невизначені податкові позиції Групи на кожну звітну дату. Зобов'язання, що відображаються щодо податку на прибуток, визначаються керівництвом як позиції із невисокою імовірністю того, що їх вдасться відстояти у випадку виникнення претензій з боку податкових органів. Така оцінка виконується виходячи з тлумачення Банком податкового законодавства, яке є чинним або фактично набуло чинності на звітну дату, та будь-якого відомого рішення судових або інших органів з подібних питань. Зобов'язання зі штрафів, процентів та податків, крім тих, що пов'язані з оподаткуванням прибутку, визнаються на підставі розрахованих керівництвом витрат, необхідних для врегулювання зобов'язання на звітну дату.

Резерви зобов'язань та відрахувань. Резерви зобов'язань та відрахувань – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви відображаються у фінансовій звітності, коли Група має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що для погашення такого зобов'язання потрібне буде відволікання ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем точності.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю визнається, якщо контрагент виконав свої зобов'язання за угодою, і обліковується за амортизованою вартістю.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Акціонерний капітал. Прості акції показані у складі капіталу. Витрати, безпосередньо пов'язані з емісією нових акцій, показуються у складі капіталу як зменшення суми надходжень за вирахуванням податків. Перевищення справедливої вартості внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій обліковується у складі капіталу як емісійний дохід.

Емісійний дохід. Емісійний дохід – це перевищення внесених у капітал сум над номінальною вартістю випущених акцій.

Викуплені власні акції. Якщо Банк або його дочірні компанії викупають інструменти капіталу Банку, вартість придбання цих інструментів капіталу, включаючи будь-які безпосередньо пов'язані з ними зовнішні витрати за мінусом податку на прибуток, вираховується із суми капіталу, що належить акціонерам Банку, до моменту їх повторної емісії, анулювання або реалізації. У випадку подальшої реалізації або повторної емісії акцій будь-яка сума, отримана за них, показується у складі капіталу.

Дивіденди. Дивіденди показуються у складі капіталу в періоді, в якому вони були оголошені. Будь-які дивіденди, оголошені після звітної дати, але до ухвалення фінансової звітності до випуску, описуються у Примітці «Події після звітної дати». Розподіл прибутку та його використання іншим чином відбувається на основі бухгалтерської звітності Банку, складеної за українськими правилами. В українському законодавстві основою розподілу визначено нерозподілений прибуток.

Визнання доходів та витрат. Процентні доходи та витрати за всіма борговими інструментами відображаються у консолідованому звіті про фінансові результати відповідно до методу нарахування із використанням методу ефективної процентної ставки. Цей метод включає до складу процентних доходів та витрат і розподіляє протягом всього періоду дії усі комісії, які виплачують або отримують сторони договору і які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, витрати за угодою, а також усі інші премії та дисконти.

Комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, включають комісійні, отримані або сплачені у зв'язку із формуванням або придбанням фінансового активу чи випуском фінансового зобов'язання (наприклад, комісійні за оцінку кредитоспроможності, оцінку чи облік гарантій або застави, врегулювання умов надання інструменту та обробку документів за угодою). Комісійні за зобов'язання із надання кредиту за ринковими процентними ставками, отримані Групою, є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, якщо існує імовірність того, що Група укладе конкретний кредитний договір та не плануватиме реалізації кредиту протягом короткого періоду часу після його надання. Група не відносить зобов'язання із надання кредитів до фінансових зобов'язань, що відображаються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.

Якщо виникають сумніви щодо можливості погашення кредитів або інших боргових інструментів, їх вартість зменшується до поточної вартості очікуваних грошових потоків, після чого процентний дохід обліковується на основі ефективної процентної ставки по даному інструменту, що використовувалась для оцінки збитку від знецінення.

Всі інші виплати, комісійні та інші доходи і витрати, як правило, обліковуються за методом нарахування залежно від ступеня завершеності конкретної операції, що визначається як частка фактично наданої послуги у загальному обсязі послуг, які мають бути надані. Комісія за синдикувані кредити відображається як дохід, коли операцію синдикування завершено і Група не залишає собі частину кредитного пакету, або коли Група залишає собі частину кредитного пакету за такою ж ефективною процентною ставкою, що й інші учасники операції.

Виплати та комісійні в результаті переговорів або участі в переговорах про проведення операції для третьої сторони (наприклад, придбання кредитів, акцій або інших цінних паперів чи придбання або продаж компаній), які Група отримує після завершення відповідної операції, відображаються після завершення зазначеної операції. Виплати за управління активами та інші консультаційні послуги з управління визнаються на основі відповідних угод про надання послуг, як правило, пропорційно витраченому часу. Виплати за управління активами, що стосуються інвестиційних фондів, визнаються пропорційно протягом періоду надання послуг. Той же принцип застосовується до послуг з управління коштами, фінансового планування та зберігання цінностей, які надаються протягом тривалого періоду часу.

Перерахунок іноземної валюти. Функціональною валютою всіх підприємств Групи, що консоліднуються, є валюта первинного економічного середовища, в якому працює підприємство: латвійський лат для Регіонального інвестиційного банку (Латвія) та українська гривня для Південний Есет Менеджмент (Україна). Функціональною валютою Банку і валютою подання Групи є національна валюта України – українська гривня.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Монетарні активи і зобов'язання перераховуються у функціональну валюту кожної компанії за офіційним обмінним курсом НБУ на відповідну звітну дату. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту кожного підприємства за обмінними курсами НБУ на кінець року, відображаються у фінансовому результаті. Перерахунок за курсами на кінець року не застосовується до немонетарних позицій, в тому числі інвестицій до капіталу. Вплив змін обмінного курсу на справедливу вартість дольових цінних паперів обліковується як частина прибутку або збитків від змін справедливої вартості.

Результати і фінансовий стан кожного підприємства Групи (функціональна валюта жодного з яких не є валютою гіперінфляційної економіки) перераховуються у валюту подання наступним чином:

- (i) активи і зобов'язання кожного поданого балансу перераховуються за обмінним курсом станом на кінець дня на дату відповідного балансу;
- (ii) доходи та витрати в кожному звіті про фінансові результати перераховані за середнім курсом обміну (крім випадків, коли такий середній курс не є приблизно рівним кумулятивному ефекту курсів обміну на дати відповідних операцій, в цих випадках доходи і видатки перераховуються на дату операції);
- (iii) компоненти капіталу перераховані за історичним курсом обміну; та
- (iv) усі курсові різниці, що виникли, визнаються як окремий компонент капіталу.

Станом на 31 грудня 2008 року основні курси обміну, що застосовувались для перерахунку сум в іноземній валюті, були такими:

	31 грудня 2008 р., гривень	31 грудня 2007 р., гривень
1 долар США	7,700000	5,05000
1 євро	10,85546	7,41946
1 латвійський лат	15,334737	10,6448
1 російський рубль	0,262080	0,20579

Активи у довірчому управлінні. Активи, які Група утримує від свого імені, але за рахунок третіх сторін, не відображаються у консолідованому балансі. Комісійні, отримані від операцій довірчого управління, відображені у складі доходу від виплат і комісійних.

Взаємозалік. Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань, з подальшим включенням до консолідованого балансу лише їхньої чистої суми, може здійснюватися лише у випадку існування юридично визначеного права взаємозаліку визнаних сум, коли є намір провести розрахунок на основі чистої суми або одночасно реалізувати актив та розрахуватися за зобов'язаннями.

Витрати на персонал та відповідні відрахування. Витрати на заробітну плату, внески до державного пенсійного фонду України і фондів соціального страхування, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавались працівниками Групи.

Звітність за сегментами. Сегмент – це компонент бізнесу Групи, який може бути виділений і який пов'язаний або з наданням продуктів та послуг (сегмент діяльності), або з наданням продуктів та послуг у конкретному економічному середовищі (географічний сегмент), в якому він наражається на ризики й одержує економічні вигоди, відмінні від ризиків і економічних вигод в інших сегментах. Сегменти, основна частина доходів яких походить від надання послуг зовнішнім клієнтам, а також доходи, фінансові результати й активи яких перевищують 10% від загальних показників за всіма сегментами, розкриваються окремо. Географічні сегменти Групи у цій консолідованій фінансовій звітності були показані окремо на підставі країни, в якій фактично знаходиться контрагент, тобто виходячи з економічного, а не юридичного ризику, пов'язаного з контрагентом.

Зміна строку корисної експлуатації приміщень. У 2008 році Група переглянула строк корисної експлуатації приміщень та збільшила його з 20 до 50 років. Група застосувала новий строк корисної експлуатації приміщень перспективно відповідно до МСБО 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки». Якби Група й надалі застосовувала колишній строк експлуатації приміщень, витрати на амортизацію за 2008 рік були б на 15 337 тисяч гривень більше.

3 Основні принципи облікової політики (продовження)

Зміни у форматі фінансової звітності. За потреби, порівняльні дані були скориговані для приведення їх у відповідність змінам у форматі фінансової звітності за поточний рік. Зокрема, Група змінила подання інформації про концентрацію ризиків за галузями економіки у портфелі кредитів та авансів клієнтам (Примітка 10) та коштів клієнтів (Примітка 16) станом на 31 грудня 2007 року таким чином:

<i>У тисячах українських гривень</i>	За попередньою звітністю	Рекласифікація	Після рекласифікації
Кредити та аванси клієнтам:			
Виробництво	922 348	(597 002)	325 346
Будівництво та нерухомість	-	597 002	597 002
Туристичні, готельні послуги та ресторанний бізнес	-	116 028	116 028
Інше	651 185	(116 028)	535 157
Кошти клієнтів:			
Місцеві державні органи	-	28 860	28 860
Будівництво та нерухомість	-	8 464	8 464
Сільське господарство та харчова промисловість	-	69 844	69 844
Інше	309 268	(107 168)	202 100

Крім того, Група змінила класифікацію окремих статей приміщень та обладнання і нематеріальних активів за групами (Примітка 12):

<i>У тисячах українських гривень</i>	За попередньою звітністю (Чиста балансова вартість на 31 грудня 2007 р.)	Рекласифікація	Після рекласифікації (Чиста балансова вартість на 31 грудня 2007 р.)
Меблі та офісне обладнання	18 252	(1 488)	16 764
Комп'ютери	14 449	3 433	17 882
Транспортні засоби	8 685	104	8 789
Інше	2 138	(1 658)	480
Нематеріальні активи	4 519	(391)	4 128

Група здійснила ці рекласифікації для підвищення якості розкриття інформації.

4 Основні облікові оцінки та судження, що використовувались при застосуванні облікової політики

Група використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно оцінюються та базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Групи також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Збитки від знецінення кредитів та авансів. Група регулярно аналізує свої кредитні портфелі для визначення знецінення. При визначенні того, чи необхідно відображати збиток від знецінення у консолідованому звіті про фінансові результати, Група використовує припущення щодо того, чи є у наявності дані, які вказують на зменшення очікуваних майбутніх грошових потоків від кредитного портфелю, яке можна виміряти до того, як це зменшення можна зіставити з конкретним активом у цьому портфелі. Такі ознаки можуть включати існуючі дані, що вказують на негативні зміни платоспроможності позичальників, що входять до складу групи, або національних чи місцевих економічних умов, що співвідносяться з дефолтами по активах у групі. Керівництво використовує оцінки, які базуються на попередньому досвіді збитків для активів із характеристиками кредитного ризику та об'єктивними ознаками знецінення, схожими з даним портфелем, при визначенні майбутніх грошових потоків. Методологія та припущення, що використовуються для оцінки як строків, так і сум майбутніх грошових потоків, регулярно переглядаються для зменшення будь-якої різниці між оцінкою збитків та фактичним досвідом збитків. Збільшення або зменшення фактичних збитків на 10% у порівнянні з оціночною сумою збитків призвело б до збільшення або зменшення збитків від знецінення кредитів на 23 230 тисяч гривень (у 2007 році – на 10 073 тисячі гривень), відповідно. Збитки від знецінення кредитів, визначених окремо як знецінені, розраховані на підставі оцінки дисконтованих майбутніх грошових потоків від окремих кредитів з урахуванням їх погашення та реалізації будь-яких активів, наданих у заставу як забезпечення кредитів. Збільшення або зменшення фактичних майбутніх грошових потоків від окремих значних кредитів на 10% внаслідок можливих відмінностей у сумах та строках грошових потоків призвело б до зменшення або збільшення резерву збитків від знецінення кредитів на 26 078 тисяч гривень (у 2007 році – на 7 650 тисяч гривень), відповідно.

Оцінка приміщень. Як описано у Примітці 3, приміщення, що належать Групі, проходять регулярну переоцінку. Переоцінка проводиться на основі результатів оцінки, яку виконує незалежна фірма-оцінювач. Основою оцінки є метод порівняння продажів. У ході переоцінки незалежні оцінювачі використовують професійні судження та оцінки для визначення аналогічних будівель, що використовуються при застосуванні методу порівняння продажів. Зміни у припущеннях щодо цих факторів можуть вплинути на справедливу вартість приміщень, яка відображається у звітності. Оцінка базувалась на порівнянні продажів аналогічних об'єктів, ціна за один квадратний метр яких коливалась від 4 912 гривень до 33 934 гривні (у 2007 році – від 4 919 гривень до 34 224 гривні), залежно від місця розташування будівлі. Якби ціна за квадратний метр відрізнялась на +/-5%, справедлива вартість приміщень була б на 24 195 тисяч гривень більше або на 24 195 тисяч гривень менше (у 2007 році – на 21 855 тисяч гривень більше або на 21 855 тисяч гривень менше).

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України припускає можливість різних тлумачень. Див. Примітку 29.

Початкове визнання операцій з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Група здійснює операції з пов'язаними сторонами. МСБО 39 вимагає обліковувати фінансові інструменти при початковому визнанні за справедливою вартістю. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими ставками, використовуються професійні судження. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки. Умови операцій з пов'язаними сторонами описані у Примітці 33.

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та тлумачень

Окремі нові тлумачення набули чинності та стали обов'язковими до застосування Групою з 1 січня 2008 року:

- **Тлумачення IFRIC 11 «МСФЗ 2 – Операції з акціями групи або викупленими власними акціями»** (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 березня 2007 року або після цієї дати);
- **Тлумачення IFRIC 12 «Договори про концесію послуг»** (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2008 року або після цієї дати);
- **Тлумачення IFRIC 14 «МСБО 19 – Обмеження за пенсійним активом із встановленими виплатами, мінімальні вимоги до фінансування та їх взаємозв'язок»** (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2008 року або після цієї дати).

Ці тлумачення не мали суттєвого впливу на консолідовану фінансову звітність Групи.

Рекласифікація фінансових активів — зміни МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» та подальші зміни «Рекласифікація фінансових активів: дата набуття чинності та перехідний період». Ці зміни надають можливість підприємствам (а) рекласифікувати фінансовий актив з категорії для торгівлі якщо, у рідкісних обставинах, актив більше не утримується для продажу або зворотного викупу в близькому майбутньому; і (б) рекласифікувати актив для подальшого продажу або актив для торгівлі до категорії кредитів та дебіторської заборгованості у тому випадку, якщо підприємство має намір та здатність утримувати фінансовий актив протягом певного часу або до строку погашення (за умови, що актив відповідає визначенню кредитів та дебіторської заборгованості з точки зору інших критеріїв). Ці зміни можуть застосовуватись з ретроспективним ефектом з 1 липня 2008 року для будь-яких рекласифікацій, проведених до 1 листопада 2008 року; до 1 липня 2008 року рекласифікації, які дозволяються цими змінами, не можуть застосовуватись, і рекласифікації можуть застосовуватись ретроспективно, якщо тільки проведені до 1 листопада 2008 року. Будь-які рекласифікації фінансових активів, проведені протягом періоду, який починається 1 листопада 2008 року або після цієї дати, набувають чинності лише з дати здійснення рекласифікації. Група вирішила не проводити рекласифікації за вибором протягом періоду.

6 Нові положення бухгалтерського обліку

Були опубліковані окремі нові стандарти та тлумачення, що будуть обов'язковими для застосування Групою в облікових періодах, починаючи з 1 січня 2009 року та пізніших періодах. Група не застосовувала ці стандарти та тлумачення до початку їх обов'язкового застосування.

МСФЗ 8 «Операційні сегменти» (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати). МСФЗ 8 застосовується до підприємств, з борговими або дольовими інструментами яких здійснюються торгові операції на відкритому ринку, а також до підприємств, які подають або планують подати фінансову звітність регулюючим органам у зв'язку з розміщенням інструментів будь-якого класу на відкритому ринку. МСФЗ 8 вимагає від підприємств надавати фінансову та описову інформацію про сегменти, в яких воно здійснює свою діяльність, та подавати сегментну інформацію у тому ж форматі, який використовується для внутрішнього звітування. Наразі керівництво Групи оцінює вплив цього нового МСФЗ на розкриття інформації про операційні сегменти у її консолідованій фінансовій звітності.

МСБО 1 «Подання фінансової звітності» (переглянутий у вересні 2007 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати). Основна зміна МСБО 1 — це заміна звіту про фінансові результати звітом про всі види доходів, в якому повинні також відображатися всі зміни капіталу, які не пов'язані з операціями з акціонерами, такі як переоцінка фінансових активів для подальшого продажу. Як альтернативний варіант, підприємствам дозволяється подавати два звіти: окремий звіт про фінансові результати та звіт про всі види доходів. Крім того, переглянутий МСБО 1 вводить вимогу подавати звіт про фінансовий стан (баланс) на початок самого раннього порівняльного періоду у кожному випадку, коли підприємство трансформує порівняльні показники в результаті рекласифікації, змін в обліковій політиці або виправлення помилок. На думку керівництва Групи, переглянутий МСБО 1 матиме вплив на подання її консолідованої фінансової звітності, але не матиме впливу на визнання та оцінку конкретних операцій та залишків за цими операціями.

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

МСБО 27 «Консолідована та окрема фінансова звітність» (переглянутий у січні 2008 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 липня 2009 року або після цієї дати). Відповідно до вимог переглянутого МСБО 27, загальна сума всіх видів доходів суб'єкта господарської діяльності має відноситися до власників материнської компанії та неконтролюючих учасників (раніше – частка меншості), навіть якщо внаслідок цього у неконтролюючих учасників виникає збиток. Існуючий стандарт вимагає, щоб збитки, які перевищують частку неконтролюючих учасників у капіталі материнської компанії, відносилися до власників материнської компанії у більшості випадків. Крім того, у переглянутому МСБО 27 вказано, що зміни у частці власності материнської компанії у дочірній компанії, які не призводять до втрати контролю, слід визнавати як операції з капіталом. У стандарті також описаний метод оцінки прибутку або збитку, що виникає в результаті втрати контролю над дочірньою компанією. Будь-яку інвестицію, що зберігається у колишній дочірній компанії, слід оцінювати за справедливою вартістю на дату втрати контролю. Наразі керівництво Групи оцінює вплив цього зміненого стандарту на її консолідовану фінансову звітність.

МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» (переглянутий у січні 2008 року; застосовується до операцій з об'єднання компаній, в яких дата придбання відноситься до першого річного періоду, який починається 1 липня 2009 року або після цієї дати). Переглянутий МСФЗ 3 надає суб'єктам господарської діяльності право вибору стосовно оцінки часток неконтролюючих учасників – або за методом, що описаний в існуючому МСФЗ 3 (пропорційна частка покупця в чистих активах, що можуть бути визначені), або за справедливою вартістю. У зміненому МСФЗ 3 детальніше описані принципи обліку операції з об'єднання компаній за методом придбання. Крім того, була скасована вимога оцінювати за справедливою вартістю кожний актив та кожне зобов'язання на кожному етапі операції поетапного придбання, для того щоб визначити частку гудвілу. Тепер у випадку операції поетапного придбання покупець повинен переоцінювати свою частку у капіталі об'єкта придбання, якою він володів раніше, за справедливою вартістю на дату придбання та визнавати відповідний прибуток або збиток, за наявності, у складі фінансового результату. Витрати, пов'язані з операцією з придбання, відображатимуться окремо від вартості придбання, відповідно, визнаватимуться у складі витрат, а не у складі гудвілу. На дату придбання покупець буде зобов'язаний визнавати зобов'язання, пов'язане з сумою умовної винагороди за компанію, яку він купує. Зміни справедливої вартості такого зобов'язання після дати придбання визнаватимуться у відповідних випадках згідно з іншими чинними МСФЗ, а не через коригування гудвілу. Сфера застосування переглянутого МСФЗ 3 поширюється тепер на об'єднання компаній за участю лише спільних підприємств та на об'єднання компаній винятково шляхом укладення договору. Група не очікує суттєвого впливу цих змін на її консолідовану фінансову звітність.

Удосконалення Міжнародних стандартів фінансової звітності (опубліковані у травні 2008 року). У 2007 році Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку прийняла рішення про реалізацію річного проекту з удосконалення МСФЗ як методу, що дозволяє вносити необхідні, але не термінові зміни до існуючих Міжнародних стандартів фінансової звітності. Ці зміни являють собою поєднання змін по суті, роз'яснень та виправлень термінології різних стандартів. Зміни по суті стосуються наступного: класифікація статей, що утримуються для продажу, відповідно до МСФЗ 5 у випадку втрати контролю над дочірньою компанією; можливість віднесення фінансових інструментів, що утримуються для торгівлі, до категорії довгострокових відповідно до МСБО 1; облік продажу активів за МСБО 16, які раніше утримувались для отримання орендного доходу, та класифікація відповідних грошових потоків за МСБО 7 як грошових потоків від операційної діяльності; роз'яснення, що стосується визначення скорочення пенсійного плану за МСБО 19; облік урядових кредитів, виданих за нижчими за ринкові процентними ставками, відповідно до МСБО 20; приведення визначення витрат по позикових коштах у МСБО 23 у відповідність методу ефективної процентної ставки; роз'яснення обліку дочірніх компаній, які утримуються для продажу, відповідно до МСБО 27 та МСФЗ 5; зменшення обсягу вимог щодо розкриття інформації про асоційовані компанії та спільні підприємства відповідно до МСБО 28 та МСБО 31; збільшення обсягу інформації, яку необхідно розкривати відповідно до вимог МСБО 36; роз'яснення обліку витрат на рекламу відповідно до МСБО 38; зміна визначення категорії фінансових інструментів, що обліковуються за справедливою вартістю з віднесенням її змін на фінансовий результат, для приведення його у відповідність принципам обліку хеджування за МСБО 39; визначення облікового підходу до інвестиційної нерухомості, що знаходиться на етапі будівництва, відповідно до МСБО 40; та скорочення обмежень щодо способу визначення справедливої вартості біологічних активів відповідно до МСБО 41. Інші зміни, внесені до МСБО 8, 10, 18, 20, 29, 34, 40, 41 та МСФЗ 7, - це виключно зміни термінології або редакторські зміни, які, на думку РМСБО, взагалі не матимуть впливу на бухгалтерський облік або матимуть мінімальний вплив. Група не очікує суттєвого впливу цих змін на її консолідовану фінансову звітність.

6 Нові положення бухгалтерського обліку (продовження)

Удосконалення розкриття інформації про фінансові інструменти – Зміна МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації» (опублікована у березні 2009 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати). Ця зміна вимагає розкривати більший обсяг інформації про оцінку справедливої вартості та ризик ліквідності. Суб'єкти господарювання будуть зобов'язані розкривати у фінансовій звітності інформацію про аналіз фінансових інструментів із використанням трирівневої ієрархії оцінки справедливої вартості. Зміна МСФЗ 7 а) роз'яснює, що до аналізу зобов'язань за строками погашення включаються договори про надані фінансові гарантії за максимальною сумою гарантії у найбільш ранньому періоді, в якому може надійти вимога про оплату гарантії; б) вимагає розкривати у фінансовій звітності інформацію про строки, що залишились до погашення похідних фінансових інструментів відповідно до договору, якщо інформація про строки погашення відповідно до договору є необхідною для розуміння строків грошових потоків. Крім того, суб'єкти господарювання будуть зобов'язані розкривати інформацію про аналіз за строками фінансових активів, які вони утримують для управління ризиком ліквідності, якщо така інформація є необхідною для надання змоги користувачам фінансової звітності оцінити характер та ступінь ризику ліквідності. Наразі керівництво Групи оцінює вплив цієї зміни на розкриття інформації у її консолідованій фінансовій звітності.

Удосконалення Міжнародних стандартів фінансової звітності (опубліковані у квітні 2009 року). В рамках програми щорічних удосконалень МСФЗ РМСБО опублікувала «Удосконалення МСФЗ», які являють собою сукупність змін до 12 стандартів. Ці зміни стосуються МСФЗ 2, МСФЗ 5, МСФЗ 8, МСБО 21, МСБО 7, МСБО 17, МСБО 18, МСБО 36, МСБО 38, МСБО 39, тлумачення IFRIC 9 та тлумачення IFRIC 16. Наразі керівництво Групи оцінює вплив цих змін на її консолідовану фінансову звітність.

Інші нові стандарти та тлумачення. Група не застосовувала наступні нові стандарти або тлумачення до початку їх обов'язкового застосування:

- Тлумачення IFRIC 13 «Програми заохочення клієнтів» (чинне для річних періодів, які починаються з 1 липня 2008 року або після цієї дати);
- Тлумачення IFRIC 15 «Договори на будівництво об'єктів нерухомості» (чинне для річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати);
- Тлумачення IFRIC 16 «Інструменти хеджування чистої інвестиції у закордонну діяльність» (чинне для річних періодів, які починаються з 1 жовтня 2008 року або після цієї дати);
- Тлумачення IFRIC 17 «Розподіл негрошових активів власникам» (чинне для річних періодів, які починаються з 1 липня 2009 року або після цієї дати; дозволяється дострокове застосування);
- Тлумачення IFRIC 18 «Передача активів клієнтами» (чинне для річних періодів, які починаються з 1 липня 2009 року або після цієї дати);
- МСФЗ 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності» (після зміни, прийнятої у грудні 2008 року, застосовується до першої фінансової звітності за МСФЗ за період, що починається з 1 липня 2009 року або після цієї дати);
- МСБО 23 «Витрати на позикові кошти» (переглянутий у березні 2007 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати);
- Фінансові інструменти з правом погашення та зобов'язання, що виникають при ліквідації — МСБО 32 та зміна МСБО 1 (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати);
- Умови надання та анулювання прав на акції — Зміна МСФЗ 2 «Виплати на основі акцій» (випущена у січні 2008 року; застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати);
- Вартість інвестиції у дочірню компанію, спільно контрольоване підприємство та асоційовану компанію — МСФЗ 1 та зміна МСБО 27 (застосовується до річних періодів, які починаються з 1 січня 2009 року або після цієї дати);
- Статті, що відповідають критеріям обліку хеджування — зміна МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» (застосовується ретроспективно до річних періодів, які починаються з 1 липня 2009 року або після цієї дати; дозволяється дострокове застосування); та
- Зміни тлумачення IFRIC 9 та МСБО 39 «Вбудовані похідні інструменти» (застосовується до річних періодів, які починаються з 30 червня 2009 року або після цієї дати).

Якщо інше не вказано вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та тлумачень на фінансову звітність Групи.

7 Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Грошові кошти у касі	371 690	261 960
Залишки на рахунку в НБУ (крім обов'язкового резерву)	46 989	230 375
Обов'язковий резерв в НБУ	149 446	147 695
Залишки на рахунку в Банку Латвії	79 327	66 776
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в інших банках:		
- Україна	265 463	117 416
- Інші країни	350 985	186 791
Всього грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкового резерву	1 263 900	1 011 013

На 31 грудня 2008 року обов'язковий резерв в НБУ розраховується як проста середня протягом місяця (у 2007 році – протягом місяця) і повинен утримуватися на рівні від 0 до 5 процентів (у 2007 році – від 0,5 до 5 процентів) від певних зобов'язань Банку. Відповідно, сума цього залишку може змінюватися з дня на день. Залишок обов'язкового резерву Банку в НБУ за грудень 2008 року становив 149 446 тисяч гривень (у 2007 році – 147 695 тисяч гривень). Для покриття обов'язкових резервів Банк може зараховувати залишок на рахунку в Національному банку України (в 2007 році – залишок на рахунку в Національному банку України). По обов'язкових резервах проценти не нараховуються.

Станом на 31 грудня 2008 року, відповідно до положень НБУ, Банк повинен був утримувати на рахунку в НБУ залишок, що становив не менше, ніж 90% від обов'язкового резерву за попередній місяць (у 2007 році – не менше, ніж 100% від обов'язкового резерву за попередній місяць). До Банку не будуть застосовані санкції, якщо він не виконає ці вимоги менше, ніж 30 разів за 3-місячний строк.

Оскільки відповідні ліквідні активи не можна використовувати для фінансування повсякденної діяльності Групи, для цілей складання звіту про рух грошових коштів суму обов'язкового резерву було виключено з грошових коштів та їх еквівалентів.

Нижче наведені грошові кошти Групи та їх еквіваленти для цілей складання консолідованого звіту про рух грошових коштів:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Всього грошових коштів та їх еквівалентів та обов'язкового резерву	1 263 900	1 011 013
Мінус: обов'язковий резерв	(149 446)	(147 695)
Грошові кошти та їх еквіваленти для цілей складання звіту про рух грошових коштів	1 114 454	863 318

Аналіз грошових коштів та їх еквівалентів за процентними ставками поданий у Примітці 27.

7 Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв (продовження)

Станом на 31 грудня 2008 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів є такою:

	Грошові кошти у касі	Залишок на рахунку в НБУ, включаючи обов'язковий резерв	Залишки на рахунку в Банку Латвії	Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>					
<i>Не прострочені та не знецінені</i>					
- грошові кошти в касі	371 690	-	-	-	371 690
- Національний банк України	-	196 435	-	-	196 435
- Банк Латвії	-	-	79 327	-	79 327
- 20 найбільших українських банків	-	-	-	161 890	161 890
- інші українські банки	-	-	-	103 573	103 573
- великі банки країн ОЕСР	-	-	-	221 046	221 046
- банки країн, що не входять до ОЕСР	-	-	-	129 939	129 939
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	371 690	196 435	79 327	616 448	1 263 900

Станом на 31 грудня 2007 року кредитна якість грошових коштів та їх еквівалентів і обов'язкового резерву є такою:

	Грошові кошти у касі	Залишок на рахунку в НБУ, включаючи обов'язковий резерв	Залишки на рахунку в Банку Латвії	Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» в інших банках	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>					
<i>Не прострочені та не знецінені</i>					
- грошові кошти в касі	261 960	-	-	-	261 960
- Національний банк України	-	378 070	-	-	378 070
- Банк Латвії	-	-	66 776	-	66 776
- 20 найбільших українських банків	-	-	-	114 908	114 908
- інші українські банки	-	-	-	2 508	2 508
- великі банки країн ОЕСР	-	-	-	53 300	53 300
- банки країн, що не входять до ОЕСР	-	-	-	133 491	133 491
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	261 960	378 070	66 776	304 207	1 011 013

8 Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Боргові цінні папери компаній:		
- боргові цінні папери українських компаній	24 469	46 056
- боргові цінні папери латвійських компаній	19 053	11 444
- інші боргові цінні папери компаній з країн, що не входять до ОЕСР	6 698	25 769
Боргові цінні папери уряду Латвії	31 147	24 305
Українські муніципальні облигації	-	5 276
Всього боргових цінних паперів	81 367	112 850
Акції компаній, які мають котирування	455	-
Акції компаній, які не мають котирувань	332	635
Всього цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	82 154	113 485

Група безвідклично віднесла зазначені вище цінні папери, які не входять до її торгового портфелю, у категорію цінних паперів, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, оскільки керівництво Групи управляє ними на основі справедливої вартості.

Облігації українських компаній торгуються в українській фондовій торговій системі (ПФТС). Строк погашення цих облигацій – з червня 2010 року по липень 2010 року (у 2007 році – з грудня 2008 року по червень 2010 року), купонна ставка – 12-18% річних (у 2007 році – 12-18% річних) і ставка доходності до погашення – 16,5%-17,5% річних (у 2007 році - 12-18% річних).

Боргові цінні папери уряду Латвії та боргові цінні папери латвійських компаній зареєстровані на Ризькій фондовій біржі. Інші боргові цінні папери компаній з країн, що не входять до ОЕСР, являють собою цінні папери компаній, зареєстрованих в Росії та Казахстані. Вони торгуються на відповідних регіональних фондових біржах.

Станом на 31 грудня 2008 року до складу цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, включені боргові цінні папери уряду Латвії, надані у заставу за угодами «репо», справедливою вартістю 12 786 тисяч гривень (у 2007 році – 21 829 тисяч гривень). Див. Примітки 15 та 29.

Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, у сумі 4 839 тисяч гривень (у 2007 році таких цінних паперів не було) були надані у заставу як забезпечення за операціями з похідними фінансовими інструментами. Див. Примітку 29.

Цінні папери, віднесені до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, відображаються за справедливою вартістю, що також відображає зменшення їх балансової вартості, зумовлене кредитним ризиком. Оскільки цінні папери відображаються за справедливою вартістю, визначеною на підставі відкритих ринкових даних, Група не аналізує та не відстежує ознак знецінення. Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів, віднесених до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, за кредитною якістю станом на 31 грудня 2008 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Боргові цінні папери уряду Латвії	Облігації компаній	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені (за справедливою вартістю)</i>			
- уряд Латвії	31 147	-	31 147
- великі українські компанії	-	24 469	24 469
- великі латвійські компанії	-	19 053	19 053
- великі компанії країн, що не входять до ОЕСР	-	6 698	6 698
Всього боргових цінних паперів, віднесених до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	31 147	50 220	81 367

8 Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат (продовження)

Нижче наведений аналіз боргових цінних паперів, віднесених до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, за кредитною якістю станом на 31 грудня 2007 року:

	Боргові цінні папери уряду Латвії	Українські муніципальні облігації	Боргові цінні папери компаній	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>				
<i>Не прострочені та не знецінені (за справедливою вартістю)</i>				
- уряд Латвії	24 305	-	-	24 305
- українські місцеві органи влади	-	5 276	-	5 276
- великі українські компанії	-	-	46 056	46 056
- великі латвійські компанії	-	-	9 574	9 574
- великі компанії країн, що не входять до ОЕСР	-	-	25 769	25 769
- невеликі компанії	-	-	1 870	1 870
Всього боргових цінних паперів, віднесених до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	24 305	5 276	83 269	112 850

Боргові цінні папери є незабезпеченими.

Аналіз цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, за процентними ставками поданий у Примітці 27.

9 Заборгованість інших банків

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Строкові депозити в інших банках	18 851	83 121
Гарантійні депозити в інших банках	25 399	11 797
Всього заборгованості інших банків	44 250	94 918

Заборгованість інших банків є незабезпеченою. Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2008 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Короткострокові розміщення коштів в інших банках	Гарантійні депозити в інших банках	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- 20 найбільших українських банків	11 559	12 046	23 605
- інші українські банки	6 900	-	6 900
- латвійські банки	392	13 353	13 745
Всього заборгованості інших банків	18 851	25 399	44 250

Нижче поданий аналіз заборгованості інших банків за кредитною якістю станом на 31 грудня 2007 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Короткострокові розміщення коштів в інших банках	Угоди зворотного «репо»	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>			
- 20 найбільших українських банків	29 689	11 797	41 486
- інші українські банки	4 504	-	4 504
- латвійські банки	37 257	-	37 257
- інші банки країн, що не входять до ОЕСР	11 671	-	11 671
Всього заборгованості інших банків	83 121	11 797	94 918

Станом на 31 грудня 2008 року Група мала залишки на рахунках в трьох банках-контрагентах (у 2007 році – в одному банку-контрагенті) із загальною сумою в кожному понад 6 900 тисяч гривень. Загальна сума цих депозитів складала 30 505 тисяч гривень (у 2007 році – 29 689 тисяч гривень), або 69% від загальної суми заборгованості інших банків (у 2007 році – 31% від загальної суми заборгованості інших банків).

Станом на 31 грудня 2008 року заборгованість інших банків у сумі 11 550 тисяч гривень була передана у заставу під забезпечення короткострокових розміщень коштів інших банків у сумі 11 550 тисяч гривень. Див. Примітки 15 та 29.

До складу гарантійних депозитів в інших банках включена сума 13 353 тисячі гривень (у 2007 році – не було), розміщена як забезпечення по операціях з похідними фінансовими інструментами. Див. Примітку 29.

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу заборгованості інших банків подано у Примітці 31. Аналіз заборгованості інших банків за процентними ставками поданий у Примітці 27.

10 Кредити та аванси клієнтам

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Кредити юридичним особам	8 715 014	6 221 096
Іпотечні кредити	830 446	479 876
Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	620 564	278 136
Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	11 457	50 296
Кредити державним та місцевим органам влади	2 349	-
Угоди «зворотного репо»	-	4 000
Мінус: резерв на знецінення кредитів	(493 078)	(177 454)
Всього кредитів та авансів клієнтам	9 686 752	6 855 950

У 2008 році у консолідованому звіті про фінансові результати був визнаний збиток від початкового визнання кредитів за ставками нижчими за ринкові у сумі 5 268 тисяч гривень (у 2007 році – 4 099 тисяч гривень) у складі витрат на персонал, оскільки ці кредити були видані працівникам Групи.

Станом на 31 грудня 2008 року кредити та аванси клієнтам у сумі 1 113 940 тисяч гривень (у 2007 році – 1 615 678 тисяч гривень) фактично забезпечені депозитами клієнтів у сумі 1 194 412 тисяч гривень (у 2007 році – 1 698 410 тисяч гривень). Див. Примітку 16.

Крім того, станом на 31 грудня 2008 року кредити та аванси клієнтам у сумі 539 114 тисяч гривень були передані у заставу під забезпечення кредитів, отриманих від НБУ, у сумі 350 000 тисяч гривень. Див. Примітки 14 та 29.

Станом на 31 грудня 2008 року кредити та аванси клієнтам у сумі 116 557 тисяч гривень (у 2007 році – 343 161 тисяч гривень) були передані у заставу під забезпечення короткострокових розміщень коштів інших банків у сумі 34 710 тисяч гривень (у 2007 році – 143 263 тисячі гривень). Див. Примітки 15 та 29.

Крім того, станом на 31 грудня 2008 року кредити та аванси клієнтам у сумі 87 200 тисяч гривень були передані у заставу під забезпечення короткострокових депозитів юридичних осіб у сумі 70 000 тисяч гривень. Див. Примітки 16 та 29.

Станом на 31 грудня 2008 року кредити та аванси клієнтам у сумі 417 349 тисяч гривень були передані у заставу під забезпечення інших позикових коштів у сумі 153 456 тисяч гривень. Див. Примітки 19 та 29.

Станом на 31 грудня 2007 року кредити та аванси клієнтам у сумі 4 000 тисяч гривень фактично забезпечені цінними паперами, придбаними за угодами «зворотного репо», справедлива вартість яких складає 4 000 тисяч гривень. З цих цінних паперів Група мала право продати або передати у заставу цінні папери справедливою вартістю 4 000 тисяч гривень.

Протягом 2008 року в сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридичним особам	Іпотечні кредити	Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	Кредити фізичним особам— приватним підприємцям	Кредити державним та місцевим органам влади	Всього
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2008 р.	146 637	15 344	15 350	123	-	177 454
Резерв на знецінення кредитів протягом року	245 089	30 986	39 968	3	63	316 109
Суми, списані протягом року як безнадійні	(485)	-	-	-	-	(485)
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2008 р.	391 241	46 330	55 318	126	63	493 078

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Протягом 2007 року в сумі резерву на знецінення кредитів відбулися такі зміни:

	Кредити юридичним особам	Іпотечні кредити	Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	Угоди «зворотного репо»	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>						
Резерв на знецінення кредитів на 1 січня 2007 р.	112 136	7 720	13 600	369	-	133 825
Резерв/(зменшення резерву) на знецінення кредитів протягом року	34 934	7 624	1 750	(246)	-	44 062
Суми, списані протягом року як безнадійні	(433)	-	-	-	-	(433)
Резерв на знецінення кредитів на 31 грудня 2007 р.	146 637	15 344	15 350	123	-	177 454

Концентрація клієнтського кредитного портфелю за галузями економіки є такою:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік		2007 рік (реклаसифіковано, Примітка 3)	
	Сума	%	Сума	%
Торгівля і комерційна діяльність	4 183 762	41	3 695 188	53
Фізичні особи	1 452 021	14	758 012	11
Будівництво та нерухомість	1 428 150	14	597 002	11
Сільське господарство та харчова промисловість	1 180 603	12	743 685	8
Транспорт і зв'язок	608 027	6	262 986	4
Виробництво	491 118	5	325 346	4
Туристичні, готельні послуги та ресторанний бізнес	158 317	1	116 028	2
Інше	677 832	7	535 157	7
Всього кредитів та авансів клієнтам (до знецінення)	10 179 830	100	7 033 404	100

Станом на 31 грудня 2008 року сукупна сума кредитів, виданих 10 найбільшим позичальникам Групи, складала 2 396 845 тисяч гривень (у 2007 році – 2 128 334 тисячі гривень), або 24% від загальної суми кредитного портфелю (у 2007 році – 30%). На 31 грудня 2008 року кредити та аванси 10 найбільшим позичальникам (у 2007 році – 10 позичальникам) були забезпечені депозитами клієнтів у сумі 184 958 тисяч гривень (у 2007 році – 868 585 тисяч гривень).

Станом на 31 грудня 2008 року загальна сукупна сума кредитів, кожен з яких окремо перевищує 10% капіталу Групи, складає 701 035 тисяч гривень (у 2007 році – 751 839 тисяч гривень).

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче подано інформацію про забезпечення станом на 31 грудня 2008 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридичним особам	Іпотечні кредити	Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	Кредити державним та місцевим органам влади	Всього
Незабезпечені кредити	740 584	13 904	125 486	158	2 349	882 481
Кредити, забезпечені:						
- об'єктами житлової нерухомості	288 474	213 428	168 508	225	-	670 635
- іншими об'єктами нерухомості	4 875 137	583 558	231 367	2 119	-	5 692 181
- цінними паперами, що обертаються на ринку	118 564	-	-	1 011	-	119 575
- грошовими депозитами (Примітка 16)	1 037 599	356	69 946	6 039	-	1 113 940
- іншими активами	1 654 657	19 200	25 256	1 905	-	1 701 018
Всього кредитів та авансів клієнтам	8 715 015	830 446	620 563	11 457	2 349	10 179 830

Категорія «Інші активи» включає наступні види забезпечення: товари в обороті, рухоме майно та інші майнові права.

Нижче подано інформацію про забезпечення станом на 31 грудня 2007 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридичним особам	Іпотечні кредити	Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	Угоди «зворотного репо»	Всього
Незабезпечені кредити	349 242	9 842	17 924	1 367	-	378 375
Кредити, забезпечені:						
- об'єктами житлової нерухомості	125 671	139 080	67 229	12 099	-	344 079
- іншими об'єктами нерухомості	2 799 049	293 950	96 977	29 218	-	3 219 194
- цінними паперами, що обертаються на ринку	110 773	-	7 653	720	-	119 146
- грошовими депозитами (Примітка 16)	1 522 202	12 087	76 949	4 440	-	1 615 678
- іншими активами	1 314 159	24 917	11 404	2 452	4 000	1 356 932
Всього кредитів та авансів клієнтам	6 221 096	479 876	278 136	50 296	4 000	7 033 404

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2008 року:

У тисячах українських гривень	Кредити юридичним особам	Іпотечні кредити	Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	Кредити державним та місцевим органам влади	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>						
- великі позичальники з кредитною історією більше двох років	1 275 133	-	-	-	-	1 275 133
- великі нові позичальники	427 284	-	-	-	-	427 284
- кредити підприємствам середнього бізнесу	2 805 081	-	-	-	-	2 805 081
- кредити підприємствам малого бізнесу	2 738 585	-	-	11 446	-	2 750 031
- кредити фізичним особам	-	719 215	530 435	-	-	1 249 650
- кредити державним органам влади	-	-	-	-	2 349	2 349
- кредити, умови яких були переглянуті у 2008 році	3 702	-	463	-	-	4 165
Всього не прострочених та не знецінених	7 249 785	719 215	530 898	11 446	2 349	8 513 693
<i>Прострочені, але не знецінені</i>						
- прострочені менше ніж 30 днів	743	-	5	-	-	748
- прострочені від 31 до 90 днів	19 238	-	12	-	-	19 250
Всього прострочених, але не знецінених	19 981	-	17	-	-	19 998
<i>Кредити, визначені окремо та колективно як знецінені (загальна сума)</i>						
- строк погашення не настав	1 204 732	79 534	42 270	-	-	1 326 536
- прострочені менше ніж 30 днів	103 208	617	543	-	-	104 368
- прострочені від 31 до 90 днів	2 262	22 963	19 686	-	-	44 911
- прострочені від 91 до 180 днів	94 989	2 493	16 743	-	-	114 225
- прострочені від 181 до 360 днів	19 691	5 624	8 784	-	-	34 099
- прострочені більше 360 днів	20 366	-	1 623	11	-	22 000
Всього кредитів, визначених окремо як знецінені (загальна сума)	1 445 248	111 231	89 649	11	-	1 646 139
Загальна балансова вартість кредитів та авансів клієнтам	8 715 014	830 446	620 564	11 457	2 349	10 179 830
Мінус: резерви на знецінення	(391 242)	(46 330)	(55 318)	(126)	(62)	(493 078)
Всього кредитів та авансів клієнтам	8 323 772	784 116	565 246	11 331	2 287	9 686 752

Прострочені, але не знецінені кредити включають всю суму прострочених кредитів. Прострочені суми на 31 грудня 2008 року складають 2 223 тисячі гривень.

Прострочені та знецінені кредити включають всю суму прострочених кредитів. Прострочені суми за окремо знеціненими кредитами на 31 грудня 2008 року складають 141 985 тисяч гривень.

Прострочені та знецінені кредити юридичним особам, які були прострочені від 91 до 180 днів, включають суму 30 581 тисяча гривень, яка була погашена на початку 2009 року.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче поданий аналіз кредитів за кредитною якістю станом на 31 грудня 2007 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридичним особам	Іпотечні кредити	Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	Угоди «зворотного репо»	Всього
<i>Не прострочені та не знецінені</i>						
- великі позичальники з кредитною історією більше двох років	1 346 482	-	-	-	-	1 346 482
- великі нові позичальники	1 001 145	-	-	-	-	1 001 145
- кредити підприємствам середнього бізнесу	1 873 662	-	-	-	-	1 873 662
- кредити підприємствам малого бізнесу	1 703 246	-	-	50 251	4 000	1 757 497
- кредити фізичним особам	-	463 014	241 706	-	-	704 720
Всього не прострочених та не знецінених	5 924 535	463 014	241 706	50 251	4 000	6 683 506
<i>Прострочені, але не знецінені</i>						
- прострочені менше ніж 30 днів	51 446	-	-	-	-	51 446
Всього прострочених, але не знецінених	51 446	-	-	-	-	51 446
<i>Кредити, визначені окремо та колективно як знецінені (загальна сума)</i>						
- строк погашення не настав	219 022	5 131	23 456	-	-	247 609
- прострочені менше ніж 30 днів	4 475	4 065	550	33	-	9 123
- прострочені від 31 до 90 днів	2 762	7 588	10 868	-	-	21 218
- прострочені від 91 до 180 днів	-	78	80	12	-	170
- прострочені від 181 до 360 днів	6 898	-	1 320	-	-	8 218
- прострочені більше 360 днів	11 958	-	156	-	-	12 114
Всього кредитів, визначених окремо як знецінені (загальна сума)	245 115	16 862	36 430	45	-	298 452
Загальна балансова вартість кредитів та авансів клієнтам	6 221 096	479 876	278 136	50 296	4 000	7 033 404
Мінус: резерви на знецінення	(146 637)	(15 344)	(15 350)	(123)	-	(177 454)
Всього кредитів та авансів клієнтам	6 074 459	464 532	262 786	50 173	4 000	6 855 950

Прострочені, але не знецінені кредити включають всю суму прострочених кредитів. Прострочені суми на 31 грудня 2007 року складають 10 454 тисячі гривень.

Прострочені та знецінені кредити включають всю суму прострочених кредитів. Прострочені суми за окремо знеціненими кредитами на 31 грудня 2007 року складають 15 487 тисяч гривень.

Основні фактори, які враховує Група при визначенні того, чи є кредит знеціненим, – це його прострочений статус, фінансовий стан позичальника та можливість реалізації застави, за її наявності. На підставі цього Банком наведений вище аналіз за строками прострочки за кредитами, які були визначені як знецінені.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Нижче показано справедливу вартість забезпечення за простроченими, але не знеціненими кредитами та за кредитами, які окремо були визначені як знецінені, станом на 31 грудня 2008 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридичним особам	Іпотечні кредити	Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	Всього
<i>Справедлива вартість застави – кредити прострочені, але не знецінені</i>					
- інші об'єкти нерухомості	106 695	-	-	-	106 695
<i>Справедлива вартість застави – кредити, визначені окремо як знецінені</i>					
- об'єкти житлової нерухомості	97 936	25 641	123 087	-	246 664
- інші об'єкти нерухомості	1 969 081	99 966	38 096	-	2 107 143
- грошові депозити	35 506	-	75 470	-	110 976
- інші активи	636 456	-	5 024	37	641 517
- цінні папери, що обертаються на ринку	134 839	-	-	-	134 839
Всього	2 980 513	125 607	241 677	37	3 347 834

Нижче показано справедливу вартість застави за простроченими, але не знеціненими кредитами та за кредитами, які окремо були визначені як знецінені, станом на 31 грудня 2007 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Кредити юридичним особам	Іпотечні кредити	Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	Всього
<i>Справедлива вартість застави – кредити прострочені, але не знецінені</i>					
- об'єкти житлової нерухомості	4 116	-	-	-	4 116
- інші об'єкти нерухомості	57 778	-	-	-	57 778
- інші активи	47 731	-	-	-	47 731
<i>Справедлива вартість застави – кредити, визначені окремо як знецінені</i>					
- об'єкти житлової нерухомості	51 168	3 919	12 762	-	67 849
- інші об'єкти нерухомості	331 290	22 960	21 459	-	375 709
- грошові депозити	36 970	-	3 111	-	40 081
- інші активи	50 853	4 479	277	25	55 634
Всього	579 906	31 358	37 609	25	648 898

Група застосувала методичку розрахунку резервів щодо кредитного портфелю відповідно до МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та створила резерви на покриття збитків від знецінення кредитів, які були понесені, але які ще не були конкретно зіставлені з будь-яким окремим кредитом у кредитному портфелі до звітної дати. Політика Групи передбачає віднесення кожного кредиту до категорії поточних і не знецінених, поки не буде отримане об'єктивне свідчення того, що кредит є знеціненим.

10 Кредити та аванси клієнтам (продовження)

Справедлива вартість об'єктів житлової нерухомості станом на звітну дату була розрахована шляхом індексації сум, визначених працівниками кредитного відділу Групи на дату видачі кредиту, з урахуванням середнього приросту цін на об'єкти житлової нерухомості у містах та регіонах. Справедлива вартість інших об'єктів нерухомості та інших активів була визначена кредитним відділом Групи на підставі внутрішніх положень Групи.

Інформацію про розрахункову справедливу вартість кожного класу кредитів та авансів клієнтам подано у Примітці 31. Аналіз кредитів та авансів клієнтам за процентними ставками поданий у Примітці 27. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 33.

11 Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Акції компаній, які мають котирування	1 327	-
Акції українських компаній, які не мають котирувань	15 491	14 222
Всього інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	16 818	14 222

У сумі інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу відбулися такі зміни:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Балансова вартість на 1 січня	14 222	17 724
Прибутки мінус збитки від зміни справедливої вартості	647	1 603
Суми, перенесені з капіталу на фінансовий результат	-	(138)
Знецінення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	(14)	(1 694)
Процентний дохід нарахований	-	52
Процентний дохід отриманий	-	(52)
Придбання	3 061	35 312
Погашення та реалізація інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	(1 098)	(38 585)
Балансова вартість на 31 грудня	16 818	14 222

Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу являють собою дольові цінні папери, які переважно не торгуються на відкритому ринку. З огляду на особливості українських фінансових ринків отримати інформацію про поточну ринкову вартість цих інвестицій неможливо. Справедлива вартість цих інвестицій розраховується на основі вартості чистих активів об'єкту інвестицій.

Інформація про інвестиційні цінні папери для подальшого продажу, випущені пов'язаними сторонами, наведена у Примітці 33.

12 Приміщення, обладнання та нематеріальні активи

	Прим.	Приміщення	Меблі та обладнання	Комп'ютери	Транспортні засоби	Інше	Незавершене будівництво	Всього	Нематеріальні активи	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>										
Первісна вартість або вартість оцінки на 1 січня 2007 р.		172 036	24 271	22 606	8 893	4 550	235 272	467 628	3 411	471 039
Накопичена амортизація		(1 359)	(10 582)	(14 480)	(4 073)	(3 759)	-	(34 253)	(1 079)	(35 332)
Залишкова вартість на 1 січня 2007 р.		170 677	13 689	8 126	4 820	791	235 272	433 375	2 332	435 707
Надходження		15 136	8 768	11 316	5 874	3 187	25 999	70 280	2 918	73 198
Вибуття		-	(63)	(24)	(108)	(1)	-	(196)	-	(196)
Переведення до іншої категорії		215 814	-	-	-	-	(215 814)	-	-	-
Амортизаційні відрахування	24	(14 306)	(4 208)	(5 051)	(1 901)	(1 839)	-	(27 305)	(766)	(28 071)
Переоцінка		57 209	-	-	-	-	-	57 209	-	57 209
Вплив перерахунку у валюту подання		-	66	82	-	-	-	148	35	183
Залишкова вартість на 31 грудня 2007 р.		444 530	18 252	14 449	8 685	2 138	45 457	533 511	4 519	538 030
Первісна вартість або вартість оцінки на 31 грудня 2007 р.		446 330	33 043	33 980	14 659	7 736	45 457	581 205	6 365	587 570
Накопичена амортизація		(1 800)	(14 791)	(19 531)	(5 974)	(5 598)	-	(47 694)	(1 846)	(49 540)
Залишкова вартість на 31 грудня 2007 р.		444 530	18 252	14 449	8 685	2 138	45 457	533 511	4 519	538 030
Зміна класифікації	3	-	(1 488)	3 433	104	(1 658)	-	391	(391)	-
Первісна вартість або вартість оцінки на 31 грудня 2007 р.		446 330	27 662	39 101	13 527	7 789	45 457	579 866	7 704	587 570
Накопичена амортизація		(1 800)	(10 898)	(21 219)	(4 738)	(7 309)	-	(45 964)	(3 576)	(49 540)
Залишкова вартість на 31 грудня 2007 р. (після рекласифікації)		444 530	16 764	17 882	8 789	480	45 457	533 902	4 128	538 030
Надходження		6 983	7 308	17 603	2 626	2 050	54 623	91 193	2 595	93 788
Вибуття		-	(32)	(269)	(135)	(164)	-	(600)	(44)	(644)
Переведення до іншої категорії		35 681	-	-	-	-	(35 681)	-	-	-
Амортизаційні відрахування	24	(8 188)	(4 398)	(8 372)	(2 557)	(1 178)	-	(24 693)	(1 163)	(25 856)
Переоцінка		11 885	-	-	-	-	-	11 885	-	11 885
Вплив перерахунку у валюту подання		-	1 600	716	55	309	-	2 680	1 896	4 576
Залишкова вартість на 31 грудня 2008 р.		490 891	21 242	27 560	8 778	1 497	64 399	614 367	7 412	621 779
Первісна вартість або вартість оцінки на 31 грудня 2008 р.		491 695	36 548	57 210	15 382	9 776	64 399	675 010	13 176	688 186
Накопичена амортизація		(804)	(15 306)	(29 650)	(6 604)	(8 279)	-	(60 643)	(5 764)	(66 407)
Залишкова вартість на 31 грудня 2008 р.		490 891	21 242	27 560	8 778	1 497	64 399	614 367	7 412	621 779

12 Приміщення, обладнання та нематеріальні активи (продовження)

Незавершене будівництво являє собою будівництво і переобладнання приміщень для відділень Групи. Після завершення активи переводяться до складу приміщень.

Приміщення були переоцінені за ринковою вартістю станом на 1 грудня 2008 року. Оцінку провели незалежні фірми-оцінники, ПП Кузьменко Г.В. (оцінка приміщень) та ПП «Аналітик» (оцінка землі), які мають відповідну визнану кваліфікацію та актуальний досвід оцінки активів аналогічної категорії зі схожим географічним розташуванням. Основою оцінки є метод порівняння продажів.

У показану вище балансову вартість включені 133 250 тисяч гривень (у 2007 році – 121 365 тисяч гривень), що являють собою суму переоцінки приміщень Групи. На 31 грудня 2008 року балансова вартість приміщень складала б 360 651 тисячу гривень (у 2007 році – 326 665 тисяч гривень), якби активи обліковувались за первісною вартістю за мінусом амортизації.

Станом на 31 грудня 2008 року приміщення балансовою вартістю 217 283 тисячі гривень (у 2007 році – не було) були надані у заставу третім сторонам як забезпечення інших позикових коштів. Див. Примітки 19 та 29.

13 Інші фінансові та нефінансові активи

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2008 рік	2007 рік
<i>Інші нефінансові активи</i>			
Передплата за послуги зі страхування		27 447	22 043
Передплата за інші послуги та активи		5 854	4 936
Товарно-матеріальні запаси		1 633	1 457
Інше		13 288	8 716
Мінус: резерв на знецінення		(1 558)	(1 462)
Всього інших нефінансових активів		46 664	35 690
<i>Інші фінансові активи</i>			
Справедлива вартість похідних фінансових інструментів	30	11 941	1 903
Всього інших фінансових активів		11 941	1 903
Всього інших фінансових та нефінансових активів		58 605	37 593

Станом на 31 грудня 2008 року передплата за послуги зі страхування включає передплату за страхування приміщень у сумі 8 077 тисяч гривень (у 2007 році – 7 586 тисяч гривень) та кредитних ризиків у сумі 19 370 тисяч гривень (у 2007 році – 14 457 тисяч гривень). Загальна балансова вартість застрахованих Банком кредитів становить 1 097 812 тисяч гривень (у 2007 році – 462 097 тисяч гривень). Договори страхування приміщень покривають період до 2010 року (у 2007 році – до 2010 року), а договори страхування кредитних ризиків – до 2017 року (у 2007 році – до 2011 року).

У 2008 році у сумі резерву на знецінення інших активів відбулися такі зміни:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Резерв на знецінення інших активів на 1 січня	1 462	1 536
Резерв на знецінення інших активів протягом року	216	594
Інші активи, списані протягом року як безнадійні	(120)	(668)
Резерв на знецінення інших активів на 31 грудня	1 558	1 462

Інформацію про залишки за операціями з пов'язаними сторонами подано в Примітці 33.

14 Заборгованість перед Національним банком України

Станом на 31 грудня 2008 року до складу заборгованості перед Національним банком України входять кредити, що підлягають погашенню у червні-жовтні 2009 року (у 2007 році – у червні 2008 року). Процентна ставка за цими кредитами становить 16-17% річних (у 2007 році - 8,5% річних).

Як зазначено у Примітці 10, заборгованість перед Національним банком України у сумі 350 000 тисяч гривень (на 31 грудня 2007 року – 90 000 тисяч гривень) забезпечена кредитами та авансами клієнтам у сумі 539 114 тисяч гривень (на 31 грудня 2007 року – 158 171 тисяча гривень). Див. Примітку 29.

Інформацію про справедливу вартість заборгованості перед Національним банком України подано у Примітці 31. Аналіз заборгованості перед Національним банком України за валютами та процентними ставками поданий у Примітці 27.

15 Заборгованість перед іншими банками

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	447 302	158 805
Короткострокові розміщення коштів інших банків	700 840	888 273
Договори «репо» з іншими банками	11 393	20 093
Всього заборгованості перед іншими банками	1 159 535	1 067 171

Станом на 31 грудня 2008 року до складу заборгованості перед іншими банками включені синдіковані кредити у сумі 352 276 тисяч гривень (у 2007 році – 378 859 тисяч гривень), що підлягають погашенню у травні 2009 року.

Станом на 31 грудня 2008 року до складу заборгованості перед іншими банками включені зобов'язання у сумі 11 393 тисячі гривень (на 31 грудня 2007 року – 20 093 тисячі гривень) за договорами «репо». Балансова вартість облігацій уряду Латвії, наданих у заставу за цими договорами, становить 834 тисячі латвійських латів, або 12 786 тисяч гривень (на 31 грудня 2007 року – 2 051 тисяча латвійських латів, або 21 829 тисяч гривень). Див. Примітку 8.

Станом на 31 грудня 2008 року строкові розміщення коштів інших банків включають депозити в сумі 34 710 тисяч гривень (у 2007 році – 143 263 тисячі гривень), забезпечені кредитами клієнтам у сумі 116 557 тисяч гривень (у 2007 році – 343 161 тисяча гривень). Див. Примітки 10 та 29.

Станом на 31 грудня 2008 року строкові депозити інших банків включають депозити у сумі 11 550 тисяч гривень, забезпечені заборгованістю інших банків у сумі 11 550 тисяч гривень. Див. Примітки 9 та 29.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу заборгованості перед іншими банками подано у Примітці 31. Аналіз заборгованості перед іншими банками за валютами та процентними ставками поданий у Примітці 27.

16 Кошти клієнтів

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Юридичні особи		
- Поточні/розрахункові рахунки	1 835 680	1 004 616
- Строкові депозити	2 220 216	2 619 591
Фізичні особи		
- Поточні рахунки/рахунки до запитання	453 367	441 636
- Строкові депозити	2 846 888	1 891 985
Всього коштів клієнтів	7 356 151	5 957 828

16 Кошти клієнтів (продовження)

Розподіл коштів клієнтів за галузями економіки наведено нижче:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік		2007 рік (реклаифіковано, Примітка 3)	
	Сума	%	Сума	%
Фізичні особи	3 300 255	45	2 333 621	39
Торівля і комерційна діяльність	2 130 192	29	2 657 405	45
Фінансові та страхові послуги	532 554	7	336 002	6
Транспорт та зв'язок	502 709	7	188 904	3
Виробництво	324 845	5	132 628	2
Будівництво та нерухомість	99 504	1	8 464	0
Сільське господарство та харчова промисловість	80 867	1	69 844	1
Місцеві державні органи	27 941	0	28 860	1
Інше	357 284	5	202 100	3
Всього коштів клієнтів	7 356 151	100	5 957 828	100

Станом на 31 грудня 2008 року загальна сума коштів на рахунках 10 найбільших клієнтів Групи становила 1 131 476 тисяч гривень (у 2007 році – 1 316 771 тисяча гривень), або 15% (у 2007 році – 22 %) від загального обсягу коштів клієнтів.

Станом на 31 грудня 2008 року строкові депозити включали депозити у сумі 1 194 412 тисяч гривень (у 2007 році – 1 698 410 тисяч гривень), надані у заставу як забезпечення кредитів та авансів клієнтам у сумі 1 113 940 тисяч гривень (у 2007 році – 1 615 678 тисяч гривень). Див. Примітку 10.

Станом на 31 грудня 2008 року строкові депозити включали депозити у сумі 70 000 тисяч гривень, забезпечені кредитами та авансами клієнтам у сумі 87 200 тисяч гривень. Див. Примітки 10 та 29.

Залишки на рахунках клієнтів у сумі 166 330 тисяч гривень станом на 31 грудня 2008 року були надані у заставу як забезпечення акредитивів (у 2007 році – не було). Див. Примітку 29.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу коштів клієнтів подано у Примітці 31. Аналіз коштів клієнтів за процентними ставками поданий у Примітці 27. Інформація про залишки за операціями з пов'язаними сторонами наведена в Примітці 33.

17 Випущені облігації участі в кредиті

У серпні 2007 року Група випустила облігації участі в кредиті номінальною вартістю 100 000 тисяч доларів США (505 000 тисяч гривень за курсом обміну на дату випуску). Ці облігації мають фіксовану купонну ставку 10,25% річних, ефективну процентну ставку 10,93% річних та строк погашення у серпні 2010 року. Станом на 31 грудня 2008 року балансова вартість цих облігацій складала 794 014 тисяч гривень (у 2007 році – 518 145 тисяч гривень).

Інформацію про справедливу вартість облігацій участі в кредиті подано у Примітці 31.

18 Власні боргові цінні папери

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Облігації, випущені на ринку України	107 840	-
Депозитні сертифікати	99 352	106 736
Облігації, випущені на ринку Латвії	-	30 342
Всього власних боргових цінних паперів	207 192	137 078

Облігації, випущені на ринку України, підлягають погашенню у січні 2011 року, купонна ставка за ними становить 12,50%. Ці облігації торгуються на ПФТС. За умовами емісії облігацій їх власники мають право дострокового погашення облігацій за номінальною вартістю. Група достроково погасила ці облігації у січні-лютому 2009 року. Див. Примітку 35.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу власних боргових цінних паперів подано у Примітці 31. Аналіз власних боргових цінних паперів за процентними ставками наведено в Примітці 27.

Група «Банк «Південний»
Примітки до консолідованої фінансової звітності – 31 грудня 2008 року

19 Інші позикові кошти

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Cargill Financial Services International Inc.	112 536	-
Чорноморський банк торгівлі та розвитку	153 456	-
Porelco Management Limited	114 975	-
Всього інших позикових коштів	380 967	-

У лютому 2008 року Група отримала кредит від Cargill Financial Services International Inc. у сумі 4 533 тисячі доларів США (еквівалент 22 892 тисячі гривень за курсом обміну на дату отримання кредиту), що підлягає погашенню у лютому 2009 року. Процентна ставка за цим кредитом становить 9,8% річних. Група погасила цей кредит у лютому 2009 року. Див. Примітку 35.

У травні 2008 року Група отримала кредит від Cargill Financial Services International Inc. у сумі 9 141 тисяча доларів США (еквівалент 44 334 тисячі гривень за курсом обміну на дату отримання кредиту), що підлягає погашенню у травні 2009 року. Кредит виданий під фіксовану процентну ставку 9,8% річних.

У червні 2008 року Група отримала кредит від Чорноморського банку торгівлі та розвитку у сумі 20 000 тисяч доларів США (еквівалент 96 994 тисячі гривень за курсом обміну на дату отримання кредиту), що підлягає погашенню у червні 2013 року. Кредит виданий під змінну процентну ставку 6-місячний LIBOR +3,5% річних.

У грудні 2008 року Група отримала кредит від Porelco Management Limited (Кіпр) у сумі 15 000 тисяч доларів США (еквівалент 115 503 тисячі гривень за курсом обміну на дату отримання кредиту), що підлягає погашенню у січні 2011 року. Кредит виданий під фіксовану процентну ставку 18% річних та забезпечений приміщеннями Групи. Див. Примітки 12 та 29.

Станом на 31 грудня 2008 року кредит від Чорноморського банку торгівлі та розвитку у сумі 153 456 тисяч гривень був забезпечений кредитами та авансами клієнтам у сумі 417 349 тисяч гривень. Див. Примітки 10 та 29.

Інформацію про справедливу вартість кожного класу інших позикових коштів подано у Примітці 31. Аналіз інших позикових коштів за процентними ставками поданий у Примітці 27.

20 Резерви зобов'язань та відрахувань та інші зобов'язання

Резерви та інші зобов'язання складаються з таких компонентів:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2008 рік	2007 рік
<i>Інші фінансові зобов'язання</i>			
Резерв під зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	29	13 785	-
Нараховані витрати		4 311	3 221
Справедлива вартість похідних фінансових інструментів	30	2 420	1 238
Кошти в розрахунках		-	4 647
Всього інших фінансових зобов'язань		20 516	9 106
<i>Інші нефінансові зобов'язання</i>			
Нараховані витрати на винагороди працівникам		15 953	8 982
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю		2 420	2 471
Суми до сплати до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб		3 935	1 877
Податки до сплати, крім податку на прибуток		173	155
Інші нараховані зобов'язання		4 865	1 361
Всього інших нефінансових зобов'язань		27 346	14 846
Всього резервів зобов'язань та відрахувань та інших зобов'язань		47 862	23 952

Нараховані витрати на винагороди працівникам включають премії до сплати та резерв невикористаних відпусток.

У складі резерву під зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, відбулись такі зміни:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Балансова вартість на 1 січня	-	5 857
Комісії отримані	33 278	16 326
Амортизація комісій	(33 278)	(16 326)
Резерв/(сторно резерву) під зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	13 785	(5 857)
Балансова вартість на 31 грудня	13 785	-

21 Акціонерний капітал

<i>У тисячах українських гривень, крім кількості акцій</i>	Кількість простих акцій в обігу	Номінальна сума	Сума, скоригована на інфляцію
На 1 січня 2007 р.	353 500 000	353 500	362 396
Нові акції, випущені за грошові кошти	201 500 000	201 500	201 500
На 31 грудня 2007 р.	555 000 000	555 000	563 896
Нові акції, випущені за грошові кошти	91 550 000	91 550	91 550
Викуплені власні акції	(836 000)	(836)	(836)
Продані власні акції	836 000	836	836
На 31 грудня 2008 р.	646 550 000	646 550	655 446

Станом на 31 грудня 2008 року та 31 грудня 2007 року всі акції Банку, які знаходяться в обігу, були ухвалені, випущені та повністю оплачені.

Усі прості акції мають номінальну вартість 1 гривня за акцію (у 2007 році – 1 гривня за акцію) та рівні права. Кожна акція має один голос при голосуванні.

30 січня 2007 року акціонери Банку прийняли рішення про випуск 110 мільйонів акцій номінальною вартістю 110 000 тисяч гривень та про внесення відповідних змін до Статуту Банку. Усі акції були повністю оплачені до кінця березня 2007 року. 2 квітня 2007 року Національний банк України зареєстрував відповідні зміни до Статуту Банку.

23 квітня 2007 року акціонери Банку прийняли рішення про випуск 60 мільйонів акцій номінальною вартістю 60 000 тисяч гривень та про внесення відповідних змін до Статуту Банку. Усі акції були повністю оплачені до кінця червня 2007 року. 11 липня 2007 року Національний банк України зареєстрував відповідні зміни до Статуту Банку.

22 серпня 2007 року акціонери Банку прийняли рішення про випуск 31 500 тисяч акцій номінальною вартістю 31 500 тисяч гривень та про внесення відповідних змін до Статуту Банку. Усі акції були повністю оплачені до 2 жовтня 2007 року. 24 жовтня 2007 року Національний банк України зареєстрував відповідні зміни до Статуту Банку.

У лютому 2008 року Банк випустив 61 550 тисяч акцій номінальною вартістю 61 550 тисяч гривень. 61 543 тисячі акцій номінальною вартістю 61 543 тисячі гривень, що складають 9,98% акціонерного капіталу, були придбані East Capital Explorer Financial Institutions Fund AB (Швеція) за 397 107 тисяч гривень. За результатами цієї угоди у фінансовій звітності Банку був визнаний емісійний дохід у сумі 335 564 тисячі гривень.

Решту акцій придбали існуючі акціонери Банку за номінальною вартістю у сумі 7 тисяч гривень.

У вересні 2008 року акціонери Банку прийняли рішення про збільшення акціонерного капіталу на 30 000 тисяч гривень (30 000 тисяч акцій) та про розподіл цих акцій серед існуючих акціонерів пропорційно до вже наявних у них часток в акціонерному капіталі Банку. Усі акції були повністю оплачені до 28 жовтня 2008 року. 26 листопада 2009 року Національний банк України зареєстрував відповідні зміни до Статуту Банку.

У грудні 2008 року акціонери Банку прийняли рішення про капіталізацію дивідендів у сумі 64 655 тисяч гривень та про збільшення номінальної вартості акцій з 1 гривні за акцію до 1,1 гривні за акцію. Станом на дату цієї консолідованої фінансової звітності відповідне збільшення акціонерного капіталу та зміни Статуту Банку були зареєстровані відповідними органами. 9 лютого 2009 року Національний банк України зареєстрував відповідні зміни до Статуту Банку. Див. також Примітку 35.

Інші резерви. Відповідно до законодавства України, Банк розподіляє отриманий прибуток або переводить його до резервів (рахунки резервів) на підставі фінансової звітності, підготовленої у відповідності до НП(С)БОУ. Не перевірені аудитором резерви Банку, що підлягають розподілу, розраховані відповідно до НП(С)БОУ, станом на 31 грудня 2008 року становлять 245 834 тисячі гривень (на 31 грудня 2007 року – 139 969 тисяч гривень).

22 Процентні доходи та витрати

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Процентні доходи		
Кредити та аванси юридичним особам	980 358	538 855
Кредити та аванси фізичним особам	142 988	65 799
Процентні доходи за знеціненими кредитами та авансами клієнтам	57 120	28 966
Заборгованість інших банків	20 651	18 599
Боргові цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	7 640	4 805
Боргові інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	-	6 023
Всього процентних доходів	1 208 757	663 047
Процентні витрати		
Строкові депозити фізичних осіб	259 886	155 009
Строкові депозити юридичних осіб	201 633	103 107
Розміщення коштів інших банків	95 332	51 168
Випущені облігації участі в кредиті	59 823	23 913
Поточні/розрахункові рахунки	35 590	29 137
Заборгованість перед Національним банком України	27 232	7 613
Власні боргові цінні папери	24 370	13 833
Інші позикові кошти	12 900	1 063
Субординований борг	-	258
Всього процентних витрат	716 766	385 101
Чистий процентний дохід	491 991	277 946

Інформація щодо процентних доходів та витрат за операціями з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 33.

23 Доходи та витрати за виплатами та комісійними

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Доходи за виплатами та комісійними		
<i>Доходи за виплатами та комісійними за фінансовими інструментами, що не обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат</i>		
- Розрахунково-касове обслуговування клієнтів	113 500	81 144
- Купівля та продаж іноземної валюти	39 736	25 371
- Гарантії надані (Примітка 20)	33 278	16 326
- Розрахунково-касове обслуговування інших банків	5 612	2 817
- Операції з цінними паперами	642	306
- Операції довірчого управління	123	91
- Інше	3 695	3 890
Всього доходів за виплатами та комісійними	196 586	129 945
Витрати за виплатами та комісійними		
<i>Витрати за виплатами та комісійними за фінансовими інструментами, що не обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат</i>		
- Розрахунково-касові операції з іншими банками	21 968	15 202
- Інше	16 199	9 190
Всього витрат за виплатами та комісійними	38 167	24 392
Чистий дохід за виплатами та комісійними	158 419	105 553

Інформацію про витрати за виплатами та комісійними по операціях з пов'язаними сторонами наведено в Примітці 33.

24 Адміністративні та інші операційні витрати

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2008 рік	2007 рік
Витрати, пов'язані з персоналом		200 329	139 056
Амортизація приміщень та обладнання	12	24 693	27 305
Рекламні та маркетингові послуги		21 016	11 010
Утримання приміщень та обладнання		17 485	15 896
Податки, крім податку на прибуток		14 996	9 760
Страховання приміщень та кредитних ризиків		13 232	9 483
Витрати на оперативну оренду		13 174	10 925
Відрахування до Фонду гарантування вкладів фізичних осіб		12 179	7 196
Охоронні послуги		9 230	5 244
Поштові витрати та витрати на послуги зв'язку		9 070	10 175
Професійні послуги		8 459	5 822
Комунальні послуги		4 725	2 969
Амортизація нематеріальних активів	12	1 163	766
Інше		21 175	11 043
Всього адміністративних та інших операційних витрат		370 926	266 650

Витрати, пов'язані з персоналом, включають передбачені законодавством внески до фондів соціального страхування та пенсійного фонду в сумі 42 352 тисячі гривень (у 2007 році – 28 004 тисячі гривень). Пенсійні відрахування, сума яких у 2008 році складає 37 626 тисяч гривень (у 2007 році – 24 988 тисяч гривень), здійснюються до Державного пенсійного фонду України за планом із встановленими внесками.

Інформацію про адміністративні та інші операційні витрати за операціями з пов'язаними сторонами наведено у Примітці 33.

25 Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток, показані у консолідованому звіті про фінансові результати, складаються з таких компонентів:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Поточний податок	65 853	34 802
Відстрочений податок	(26 842)	(1 592)
Витрати з податку на прибуток за рік	39 011	33 210

Більша частина доходів Групи у 2008 році оподатковується податком на прибуток за ставкою 25% (у 2007 році – 25%). Більша частина доходів дочірніх компаній оподатковується податком на прибуток за ставкою 15% (у 2007 році – 15%). Вивірення очікуваних та фактичних податкових витрат наведено нижче.

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Прибуток до оподаткування	161 101	136 066
Теоретична сума податкових витрат за чинною ставкою податку (2008 рік – 25%; 2007 рік - 25%)	40 275	34 017
Податковий ефект статей, які не вираховуються для цілей оподаткування або не включаються до оподаткованої суми:		
- Прибуток від придбання додаткових акцій дочірньої компанії	(272)	(3 057)
- Вплив різниць у ставках оподаткування	(942)	(569)
- Неоподатковуваний дохід	(175)	-
- Витрати, що не включаються до валових витрат	125	2 819
Витрати з податку на прибуток за рік	39 011	33 210

Група не відобразила відстрочене податкове зобов'язання щодо тимчасових різниць у сумі 4 638 тисяч гривень (у 2007 році – 4 367 тисяч гривень), пов'язане з інвестиціями у дочірні компанії, оскільки Група контролює строки сторнування тимчасових різниць та не планує сторнувати їх у передбачуваному майбутньому.

Відстрочені податкові витрати у сумі 2 971 тисяча гривень (у 2007 році – 14 302 тисячі гривень) були визнані стосовно переоцінки приміщень Групи безпосередньо у складі капіталу. Див. Примітку 12. Відстрочені податкові витрати у сумі 162 тисячі гривень (у 2007 році – 366 тисяч гривень) були визнані стосовно переоцінки справедливої вартості інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу безпосередньо у складі капіталу.

25 Податок на прибуток (продовження)

Відмінності між правилами оподаткування в Україні та інших країнах та МСФЗ призводять до виникнення певних тимчасових різниць між балансовою вартістю активів та зобов'язань для цілей фінансового звітування та їхньою податковою базою. Податковий вплив зміни цих тимчасових різниць обліковується за ставкою 25% (у 2007 році – 25%), як зазначено нижче.

	31 грудня 2007 р.	Кредитовано/ (віднесено) у звіті про фінансові результати	Віднесено безпосеред- ньо на капітал	31 грудня 2008 р.
<i>У тисячах українських гривень</i>				
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування				
Приміщення та обладнання	(26 546)	(6 656)	(2 971)	(36 173)
Резерв на знецінення кредитів	(1 755)	27 972	-	26 217
Резерв на знецінення інших активів	365	24	-	389
Оцінка за справедливою вартістю інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу та цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	(7 249)	3 252	(162)	(4 159)
Нараховані доходи	(5 510)	(1 352)	-	(6 862)
Нараховані витрати	2 727	1 387	-	4 114
Амортизована вартість фінансових інструментів	(951)	101	-	(850)
Інші зобов'язання	-	2 114	-	2 114
Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	(38 919)	26 842	(3 133)	(15 210)
Визнаний відстрочений податковий актив	3 092	29 742	-	32 834
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(42 011)	(2 900)	(3 133)	(48 044)
Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	(38 919)	26 842	(3 133)	(15 210)

За умов теперішньої структури Групи та податкового законодавства в Україні податкові збитки та поточні податкові активи різних компаній Групи не можуть зараховуватися за рахунок поточних податкових зобов'язань та оподатковуваних прибутків інших компаній Групи, і тому податки можуть нараховуватися навіть за наявності консолідованого податкового збитку. Таким чином, взаємозалік відстрочених податкових активів і зобов'язань проводиться, лише коли вони відносяться до однієї юридичної особи-платника податку та підлягають сплаті одному податковому органу.

25 Податок на прибуток (продовження)

	31 грудня 2006 р.	Кредитовано/ (віднесено) у звіті про фінансові результати	Віднесено безпосеред- ньо на капітал	31 грудня 2007 р.
<i>У тисячах українських гривень</i>				
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/ (збільшують) суму оподаткування				
Приміщення та обладнання	(17 136)	4 892	(14 302)	(26 546)
Резерв на знецінення кредитів	(3 655)	1 900	-	(1 755)
Резерв на знецінення інших активів	-	365	-	365
Оцінка за справедливою вартістю інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу та цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	(4 629)	(2 254)	(366)	(7 249)
Нараховані доходи	(4 045)	(1 465)	-	(5 510)
Нараховані витрати	3 191	(464)	-	2 727
Амортизована вартість фінансових інструментів	431	(1 382)	-	(951)
Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	(25 843)	1 592	(14 668)	(38 919)
Визнаний відстрочений податковий актив	3 622	(530)	-	3 092
Визнане відстрочене податкове зобов'язання	(29 465)	2 122	(14 668)	(42 011)
Чистий відстрочений податковий актив/ (зобов'язання)	(25 843)	1 592	(14 668)	(38 919)

26 Аналіз за сегментами

Група використовує інформацію по бізнес-сегментах як первинний формат подання сегментної інформації. Вторинним форматом при цьому є сегментація за географічним принципом.

Бізнес-сегменти. Група організована на базі чотирьох основних сегментів банківської діяльності:

- Роздрібна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає надання банківських послуг клієнтам-фізичним особам із відкриття та ведення поточних та ощадних рахунків, залучення депозитів, інвестиційно-ощадні продукти, послуги з відповідального зберігання цінностей, обслуговування кредитних та дебетових карток, споживчого та іпотечного кредитування;
- Корпоративна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає послуги прямого дебетування рахунків, обслуговування поточних рахунків, залучення депозитів, надання кредитних ліній у формі «овердрафт», надання кредитів та інших видів фінансування, а також операції з іноземною валютою;
- Казначейські банківські операції – цей бізнес-сегмент включає міжбанківські кредити і депозити, надання структурованого фінансування і похідні фінансові інструменти;
- Інвестиційна банківська діяльність – цей бізнес-сегмент включає торгові операції з фінансовими інструментами, корпоративний лізинг, надання консультацій з питань злиття і поглинання компаній.

Операції між сегментами банківської діяльності здійснюються на звичайних комерційних умовах. Кошти перерозподіляються між сегментами, що призводить до виникнення трансфертних витрат, які показані у складі операційного доходу. Процентні, що стягуються за ці кошти, визначаються відповідно до розрахунків вартості капіталу Групи. Інших суттєвих статей доходів та витрат за операціями між сегментами банківської діяльності немає. Активи і зобов'язання сегментів складаються з операційних активів та зобов'язань, що становлять більшу частину валюти балансу, але виключають оподаткування. Коригування на внутрішні розрахунки і трансфертне ціноутворення були відображені в результатах діяльності кожного сегмента.

Сегментна інформація за основними сегментами банківської діяльності Групи за 2008 та 2007 роки наведена далі:

	Роздріб- на бан- ківська діяль- ність	Корпора- тивна бан- ківська діяльність	Казна- чейські банків- ські операції	Інвести- ційна банків- ська ді- яльність	Нероз- по- ділені статті	Виклю- чення	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>							
2008 рік							
Зовнішні доходи	180 472	1 157 238	56 971	10 662	-	-	1 405 343
Доходи від інших сегментів	211 559	2 342	174 588	21 094	-	(409 583)	-
Всього доходів	392 031	1 159 580	231 559	31 756	-	(409 583)	1 405 343
Загальна сума доходів включає:							
- Процентні доходи	354 548	1 039 820	195 239	28 733	-	(409 583)	1 208 757
- Доходи за виплатами та комісійними	37 483	119 760	36 320	3 023	-	-	196 586
Всього доходів	392 031	1 159 580	231 559	31 756	-	(409 583)	1 405 343

26 Аналіз за сегментами (продовження)

У тисячах українських гривень	Роздріб- на бан- ківська діяль- ність	Корпора- тивна бан- ківська діяльність	Казна- чейські банків- ські операції	Інвести- ційна банків- ська ді- яльність	Нерозпо- ділені статті	Вик- лю- чення	Всього
<i>2008 рік (продовження)</i>							
Результат сегменту	(46 947)	233 026	5 909	(9 573)	(22 400)	-	160 015
Прибуток при придбанні додаткових акцій дочірньої компанії							1 086
Прибуток до оподаткування							161 101
Витрати з податку на прибуток							(39 011)
Прибуток							122 090
Всього активів сегменту	1 689 753	8 992 309	953 377	99 180	39 639	-	11 774 258
Передоплата з поточного податку на прибуток							191
Всього активів							11 774 449
Всього зобов'язань сегменту	3 305 822	4 070 565	2 700 852	207 263	11 219	-	10 295 721
Відстрочені податкові зобов'язання							15 210
Всього зобов'язань							10 310 931
Інша інформація за сегментами							
Капітальні інвестиції	37 515	51 583	938	469	3 283	-	93 788
Амортизаційні витрати (Примітка 12)	10 342	14 221	259	129	905	-	25 856
Резерв на знецінення кредитів	70 954	245 155	-	-	-	-	316 109

26 Аналіз за сегментами (продовження)

	Роздріб- на бан- ківська діяль- ність	Корпора- тивна бан- ківська діяльніс- ть	Казна- чейські банків- ські операції	Інвести- ційна банків- ська ді- яльність	Нерозпо- ділені статті	Виклю- чення	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>							
2007 рік							
Зовнішні доходи	94 092	620 693	62 952	13 951	1 304	-	792 992
Доходи від інших сегментів	183 314	-	64 628	-	-	(247 942)	-
Всього доходів	277 406	620 693	127 580	13 951	1 304	(247 942)	792 992
Загальна сума доходів включає:							
- Процентні доходи	249 113	567 821	83 227	10 828	-	(247 942)	663 047
- Доходи за виплатами та комісійними	28 293	52 872	44 353	3 123	1 304	-	129 945
Всього доходів	277 406	620 693	127 580	13 951	1 304	(247 942)	792 992
Результат сегменту	20 859	103 367	6 004	4 304	(10 696)	-	123 838
Прибуток при придбанні додаткових акцій дочірньої компанії							12 228
Прибуток до оподаткування							136 066
Витрати з податку на прибуток							(33 210)
Прибуток							102 856
Всього активів сегменту	789 582	7 064 367	596 065	145 555	6 038	-	8 601 607
Передплата з поточного податку на прибуток							1 961
Інші нерозподілені активи							63 604
Всього активів							8 667 172
Всього зобов'язань сегменту	2 333 621	3 805 846	1 527 241	104 423	23 043	-	7 794 174
Відстрочені податкові зобов'язання							38 919
Всього зобов'язань							7 833 093
Інша інформація за сегментами							
Капітальні інвестиції	29 432	40 827	2 185	754	-	-	73 198
Амортизаційні витрати (Примітка 12)	11 757	15 143	870	301	-	-	28 071
Резерв на знецінення кредитів	27 573	16 404	-	85	-	-	44 062

26 Аналіз за сегментами (продовження)

Географічні сегменти. Сегментна інформація за основними географічними сегментами Групи за 2008 та 2007 роки наведена далі.

<i>У тисячах українських гривень</i>	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
2008 рік				
Активи сегменту	9 983 861	649 004	1 141 393	11 774 258
Зовнішні доходи	1 355 237	19 870	30 234	1 405 342
Капітальні інвестиції	86 894	-	6 894	93 788
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Примітка 29)	564 452	-	63 136	627 588
2007 рік				
Всього активів сегменту	7 479 984	292 954	828 669	8 601 607
Зовнішні доходи	710 064	20 313	62 615	792 992
Капітальні інвестиції	68 791	-	4 407	73 198
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Примітка 29)	387 880	-	129 538	517 418

Зовнішні доходи та активи, крім описаних нижче, а також зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були розподілені виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Грошові кошти в касі, приміщення, обладнання та капітальні інвестиції були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

27 Управління фінансовими ризиками

Функція управління ризиками в Групі здійснюється стосовно фінансових ризиків (кредитного, ринкового та ризику ліквідності), а також операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними та юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

Кредитний ризик. Група наражається на кредитний ризик, який визначається як ризик того, що одна із сторін операції з фінансовим інструментом спричинить фінансові збитки іншій стороні внаслідок невиконання зобов'язання за договором. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних та інших операцій Групи з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Максимальний рівень кредитного ризику Групи відображається в балансовій вартості фінансових активів у консолідованому балансі. Ефект можливих взаємозаліків активів та зобов'язань з метою зниження потенційного кредитного ризику є незначним. Для гарантій та зобов'язань надати кредити максимальний рівень кредитного ризику дорівнює сумі зобов'язання. Див. Примітку 29.

Група впровадила систему обмеження кредитного ризику шляхом встановлення зовнішніх та внутрішніх лімітів (які встановлює та контролює Комітет з управління активами та пасивами (КУАП)). Внутрішні ліміти поширюються на всі кредитні операції Групи та встановлюються на рівні, що відповідає рівню зовнішніх лімітів. Система внутрішніх лімітів спрямована на обмеження ризиків контрагента та портфельних ризиків (ризиків концентрації).

Ліміти, що обмежують ризики контрагента, поділяються на такі види:

- максимальна сума кредитування одного контрагента, що встановлюється за групами контрагентів – групи позичальників, юридичні особи, фізичні особи; та
- максимальна сума кредитування пов'язаних сторін, що встановлюється сукупно для Групи та для окремих структурних підрозділів Групи.

Ліміти, що обмежують портфельні ризики (ризики концентрації), поділяються на такі види:

- загальний ліміт для груп позичальників по кредитних операціях;
- ліміти концентрації за валютами;
- ліміти мінімальної середньозваженої прибутковості кредитних операцій;
- ліміти, що обмежують максимальні строки (погашення) кредитів;
- ліміти, що регулюють концентрацію за галузями економіки;
- ліміти за видами застави; та
- ліміти якості кредитного портфелю.

Також управління кредитним ризиком частково здійснюється шляхом одержання застави та корпоративних і особистих гарантій, а також страхування кредитних ризиків.

З метою мінімізації кредитного ризику та прийняття обґрунтованих рішень при проведенні кредитних операцій або формуванні резервів Група створила спеціальні постійні органи – Кредитний комітет першого рівня, Кредитний комітет другого рівня, Кредитний комітет дочірньої компанії та Кредитні комісії філій Групи.

Ліміти та обмеження кредитного ризику можуть коригуватися залежно від змін ринкових умов або толерантності Групи до ризику.

Кредитний відділ Групи аналізує кредити за строками погашення та у подальшому контролює прострочені залишки. Отже, керівництво вважає доцільним надавати дані про строки заборгованості та іншу інформацію про кредитний ризик, як показано у Примітках 8, 9, 10 та 11.

Кредитний ризик позабалансових фінансових інструментів визначається як можливість збитків через те, що інша сторона, яка бере участь у фінансовому інструменті, не виконає контрактних зобов'язань. Група застосовує таку ж саму кредитну політику щодо умовних зобов'язань, як і до балансових фінансових інструментів: встановлено процедури затвердження, контроль рівня ризику та процедури моніторингу.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ринковий ризик. Група наражається на ринкові ризики, що виникають у зв'язку з відкритими позиціями (а) валют, (б) процентних ставок та (в) інструментів капіталу, які великою мірою залежать від загальних та конкретних ринкових змін. Правління Групи встановлює ліміти сум ризику, що може бути прийнятий Групою, та щоденно контролює їх дотримання. Проте застосування такого підходу не запобігає виникненню збитків за межами цих лімітів у випадку більш суттєвих ринкових змін.

Валютний ризик. Група наражається на ризик у зв'язку з впливом коливання домінуючих курсів обміну іноземних валют на її фінансовий стан та грошові потоки. Правління Групи визначає ліміти ризиків по валютах та загальний прийнятний рівень ризику за позиціями «овернайт» та протягом дня (контроль здійснюється щодня). У поданій нижче таблиці наведено концентрацію валютного ризику Групи станом на звітну дату. Банк оцінює, контролює та встановлює ліміти для довгих та коротких відкритих валютних позицій, використовуючи українську гривню в якості базисної валюти. Ліміти за відкритими валютними позиціями встановлюються на рівні, визначеному нормативними вимогами НБУ, та розраховуються як співвідношення відкритої валютної позиції до регулятивного капіталу Банку. Дотримання цих лімітів щоденно контролює Підрозділ управління ризиками. Підрозділ управління ризиками звітує Комітету з управління активами та пасивами (КУАП).

У тисячах українських гривень	На 31 грудня 2008 р.				На 31 грудня 2007 р.			
	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста балансова позиція	Монетарні фінансові активи	Монетарні фінансові зобов'язання	Похідні фінансові інструменти	Чиста балансова позиція
Українські гривні	4 306 088	(3 631 233)	-	674 855	4 013 284	(3 979 534)	91 306	125 056
Долари США	5 721 918	(5 438 850)	(58 263)	224 805	3 479 549	(3 332 397)	(127 407)	19 745
Євро	833 159	(1 057 044)	214 567	(9 318)	382 549	(386 360)	36 895	33 084
Інше	215 104	(138 828)	(146 783)	(70 507)	199 349	(79 799)	(129)	119 421
Всього	11 076 269	(10 265 955)	9 521	819 835	8 074 731	(7 778 090)	665	297 306

Позиція Групи по валютних похідних інструментах у кожному стовпчику – це справедлива вартість на звітну дату сум у відповідній валюті, яку Група погодилася купити (позитивна сума) або продати (негативна сума) до згорання позицій та здійснення розрахунків з контрагентом. Суми з розбивкою за валютами показані розгорнуто, як зазначено у Примітці 30. Чиста загальна сума являє собою справедливу вартість похідних інструментів. Наведений вище аналіз включає лише монетарні активи та зобов'язання. На думку керівництва, інвестиції в інструменти капіталу та немонетарні активи не призведуть до виникнення суттєвого валютного ризику.

Нижче в таблиці показано зміну фінансового результату та капіталу внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют по відношенню до функціональної валюти відповідних компаній Групи, що використовувались на звітну дату, при незмінності всіх інших змінних характеристик:

У тисячах українських гривень	На 31 грудня 2008 р.		На 31 грудня 2007 р.	
	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал	Вплив на фінансовий результат	Вплив на капітал
Зміцнення долара США на 17% (у 2007 році – зміцнення на 1%)	38 217	38 217	197	197
Послаблення долара США на 17% (у 2007 році – послаблення на 1%)	(38 217)	(38 217)	(197)	(197)
Зміцнення євро на 25% (у 2007 році – зміцнення на 10%)	(2 330)	(2 330)	3 308	3 308
Послаблення євро на 25% (у 2007 році – послаблення на 10%)	2 330	2 330	(3 308)	(3 308)
Зміцнення інших валют на 25% (у 2007 році – зміцнення на 5%)	(17 627)	(17 627)	5 971	5 971
Послаблення інших валют на 25% (у 2007 році – послаблення на 5%)	17 627	17 627	(5 971)	(5 971)

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ризик був розрахований лише для монетарних залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта відповідної компанії Групи.

Ризик процентної ставки. Група наражається на ризик у зв'язку з впливом коливань домінуючих рівнів ринкової процентної ставки на її фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватися в результаті таких змін, але може також зменшуватися або приносити збитки в разі несподіваних змін. Керівництво Групи щоденно контролює і встановлює ліміти на рівні розриву строків перегляду процентних ставок. У поданій нижче таблиці наведено концентрацію ризику процентних ставок Групи. До таблиці включено активи та зобов'язання Групи за балансовими сумами, об'єднані в категорії відповідно до строків перегляду процентної ставки відповідно до контракту або строків погашення, залежно від того, що буде раніше.

	До запитання та до 1 місяця	1-6 місяців	6-12 місяців	Понад 1 рік	Немонетарні статті	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>						
31 грудня 2008 р.						
Всього фінансових активів	2 417 466	2 453 750	2 578 864	3 638 130	17 605	11 105 815
Всього фінансових зобов'язань	(3 388 529)	(2 739 014)	(2 013 318)	(2 127 514)	-	(10 268 375)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2008 р.	(971 063)	(285 264)	565 546	1 510 616	17 605	837 440
31 грудня 2007 р.						
Всього фінансових активів	2 091 136	1 273 094	1 110 875	3 601 529	14 857	8 091 491
Всього фінансових зобов'язань	(2 550 793)	(1 310 255)	(2 027 211)	(1 891 069)	-	(7 779 328)
Чиста невідповідність процентних ставок на 31 грудня 2007 р.	(459 657)	(37 161)	(916 336)	1 710 460	14 857	312 163

Процентна ставка за більшістю боргових інструментів Групи переглядається не більш ніж через 5 років (у 2007 році – процентна ставка за всіма такими інструментами переглядалася не більш ніж через 5 років).

Якби станом на 31 грудня 2008 року процентні ставки були на 50 базисних пунктів нижче (у 2007 році – на 50 базисних пунктів нижче) при незмінності всіх інших змінних, прибуток за рік був би на 4 446 тисяч гривень більше (у 2007 році – на 3 482 тисячі гривень більше), переважно в результаті менших процентних витрат по зобов'язаннях зі змінною процентною ставкою.

Якби процентні ставки були на 50 базисних пунктів вище (у 2007 році – на 50 базисних пунктів вище) при незмінності всіх інших змінних, прибуток за рік був би на 4 446 тисяч гривень менше (у 2007 році – на 3 482 тисячі гривень менше), переважно в результаті більших процентних витрат по зобов'язаннях зі змінною процентною ставкою.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група здійснює моніторинг процентних ставок по фінансових інструментах. Нижче в таблиці подані середні процентні ставки на підставі звітів, які аналізуються ключовим управлінським персоналом Групи:

% річних	2008 рік, %				2007 рік, %			
	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти	Гривні	Долари США	Євро	Інші валюти
Активи								
Грошові кошти та їх еквіваленти	0	3	1	2	3	3	0	0
Боргові цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	8	9	5	5	15	-	-	-
Заборгованість інших банків	14	10	4	0	7	1	4	-
Кредити та аванси клієнтам	17	13	10	10	16	12	11	13
Зобов'язання								
Заборгованість перед Національним банком України	14	-	-	-	9	-	-	-
Заборгованість перед іншими банками	13	8	12	6	5	8	0	-
Кошти клієнтів								
- поточні та розрахункові рахунки	3	1	1	0	3	0	0	7
- строкові депозити	14	11	9	9	13	10	9	10
Облігації участі в кредиті	-	11	-	-	-	11	-	-
Власні боргові цінні папери	12	11	9	-	-	11	11	-
Інші позикові кошти	-	9	-	-	-	-	-	-

Позначка “-“ у таблиці означає, що Група не має відповідних активів або зобов'язань у відповідній валюті.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Концентрація географічного ризику. Нижче поданий аналіз концентрації географічного ризику фінансових активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2008 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв	822 486	221 046	220 368	1 263 900
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	25 256	-	56 898	82 154
Заборгованість інших банків	30 505	-	13 745	44 250
Кредити та аванси клієнтам	8 442 437	422 190	822 125	9 686 752
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	16 818	-	-	16 818
Інші фінансові активи	1 982	5 768	4 191	11 941
Всього фінансових активів	9 339 484	649 004	1 117 327	11 105 815
Нефінансові активи	643 568	-	25 066	668 634
Всього активів	9 983 052	649 004	1 142 393	11 774 449
Зобов'язання				
Заборгованість перед Національним банком України	350 000	-	-	350 000
Заборгованість перед іншими банками	520 162	545 927	93 446	1 159 535
Кошти клієнтів	5 724 132	548 413	1 083 606	7 356 151
Випущені облігації участі в кредиті	-	794 014	-	794 014
Власні боргові цінні папери	207 192	-	-	207 192
Інші позикові кошти	-	266 234	114 733	380 967
Інші фінансові зобов'язання	15 697	-	4 819	20 516
Всього фінансових зобов'язань	6 817 183	2 154 588	1 296 604	10 268 375
Нефінансові зобов'язання	35 699	-	6 856	42 556
Всього зобов'язань	6 852 882	2 154 588	1 303 460	10 310 931
Чиста балансова позиція	3 130 170	(1 505 584)	(161 067)	1 463 518
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Примітка 29)	564 452	-	63 136	627 588

Активи, зобов'язання та зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були класифіковані виходячи з країни, в якій знаходиться контрагент. Залишки за операціями з українськими контрагентами, які фактично відносяться до операцій з офшорними компаніями цих українських контрагентів, включені до стовпчика «Україна». Грошові кошти у касі, приміщення та обладнання були класифіковані відповідно до країни їх фізичного знаходження.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Географічний аналіз активів та зобов'язань Групи станом на 31 грудня 2007 року поданий далі:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Україна	Країни ОЕСР	Інші країни	Всього
Активи				
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв	751 108	134 878	125 027	1 011 013
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	51 966	-	61 519	113 485
Заборгованість інших банків	45 990	-	48 928	94 918
Кредити та аванси клієнтам	6 115 999	158 076	581 875	6 855 950
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	14 222	-	-	14 222
Інші фінансові активи	1 020	-	883	1 903
Всього фінансових активів	6 980 305	292 954	818 232	8 091 491
Нефінансові активи	565 244	-	10 437	575 681
Всього активів	7 545 549	292 954	828 669	8 667 172
Зобов'язання				
Заборгованість перед Національним банком України	90 000	-	-	90 000
Заборгованість перед іншими банками	534 860	399 680	132 631	1 067 171
Кошти клієнтів	5 268 500	160 840	528 488	5 957 828
Випущені облігації участі в кредиті	-	518 145	-	518 145
Власні боргові цінні папери	106 736	-	30 342	137 078
Інші фінансові зобов'язання	4 532	-	4 574	9 106
Всього фінансових зобов'язань	6 004 628	1 078 665	696 035	7 779 328
Нефінансові зобов'язання	52 174	-	1 591	53 765
Всього зобов'язань	6 056 802	1 078 665	697 626	7 833 093
Чиста балансова позиція	1 488 747	(785 711)	131 043	834 079
Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням (Примітка 29)	387 880	-	129 538	517 418

Концентрація інших ризиків. Керівництво Групи контролює та розкриває інформацію про концентрацію кредитного ризику на підставі одержаних звітів, в яких містяться дані про позичальників із загальною сумою виданих кредитів понад 10% від суми чистих активів. Див. Примітку 10.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ризик ліквідності. Ризик ліквідності визначається як ризик того, що підприємство зіткнеться з труднощами при виконанні зобов'язань, пов'язаних з фінансовими зобов'язаннями. Група щодня стикається з цим ризиком у зв'язку з вимогами щодо використання її вільних грошових коштів за депозитами "овернайт", поточними рахунками, депозитами, строк погашення яких настає незабаром, наданням кредитів, гарантіями та у зв'язку з процентною маржею та іншими вимогами щодо похідних інструментів, розрахунок за якими здійснюється грошовими коштами. Група не тримає грошові ресурси, достатні для покриття всіх цих потреб, оскільки досвід показує, що мінімальний рівень реінвестування коштів, строк погашення яких настає, можна передбачити з високою ймовірністю. Ризиком ліквідності управляє Комітет з управління активами та пасивами Групи.

Група прагне підтримувати стабільну базу фінансування, яка складається переважно із заборгованості перед іншими банками, депозитів юридичних та фізичних осіб та боргових цінних паперів, а також інвестує кошти у диверсифіковані портфелі ліквідних активів для того, щоб мати можливість оперативно та безперешкодно виконати непередбачувані вимоги щодо ліквідності.

Управління ліквідністю Групи вимагає проведення аналізу рівня ліквідних активів, необхідного для врегулювання зобов'язань при настанні строку їх погашення, забезпечення доступу до різних джерел фінансування, наявності планів у випадку виникнення проблем з фінансуванням та здійснення контролю за відповідністю балансових показників ліквідності нормативним вимогам. Банк щоденно розраховує нормативи ліквідності відповідно до вимог Національного банку України. Ці нормативи включають:

- норматив миттєвої ліквідності (Н4), який розраховується як відношення високоліквідних активів до зобов'язань, що погашаються на вимогу. Станом на 31 грудня 2008 року цей норматив складав 57,53% (на 31 грудня 2007 року – 69,11%), а середньозважене значення цього нормативу за грудень 2008 року становило 36,52% (за грудень 2007 року – 38,44%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 20%;
- норматив поточної ліквідності (Н5), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення, який не перевищує 31 календарний день. Станом на 31 грудня 2008 року цей норматив складав 90,81% (на 31 грудня 2007 року – 92,4%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 40%;
- норматив короткострокової ліквідності (Н6), який розраховується як відношення ліквідних активів до зобов'язань зі строком погашення до одного року. Станом на 31 грудня 2008 року цей норматив складав 31,13% (на 31 грудня 2007 року – 33,08%) при встановленому НБУ значенні нормативу не менше 20%;

Інформацію про позицію ліквідності фінансових активів та зобов'язань отримує Казначейство Групи. Казначейство забезпечує наявність достатнього портфелю короткострокових ліквідних активів, який переважно складається з ліквідних цінних паперів, депозитів у банках та інших міжбанківських інструментів, для підтримки достатнього рівня ліквідності в цілому по Групі.

Казначейство контролює щоденну позицію ліквідності та регулярно проводить стрес-тестування ліквідності за різноманітними сценаріями, що охоплюють стандартні та більш несприятливі ринкові умови.

У поданій нижче таблиці показані зобов'язання Групи станом на 31 грудня 2008 року за визначеними в угодах строками погашення, що залишилися. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки за угодами, контрактні суми, що підлягають обміну по валютних свопах, розрахунок за якими здійснюється на основі валової суми, а також загальна сума зобов'язань з надання кредитів. Ці недисконтовані грошові потоки відрізняються від сум, відображених у балансі, оскільки балансові суми базуються на дисконтованих грошових потоках.

Якщо сума, що підлягає виплаті, не є фіксованою, сума в таблиці визначається виходячи з умов, існуючих на звітну дату. Валютні виплати перераховуються із використанням обмінного курсу спот на звітну дату.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче у таблиці поданий аналіз недисконтованих фінансових зобов'язань Групи за строками погашення станом на 31 грудня 2008 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	До запитан- ня та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання						
Заборгованість перед Національним банком України	4 644	9 288	366 080	-	-	380 012
Заборгованість перед іншими банками	602 100	8 175	386 470	207 164	19 943	1 223 852
Кошти клієнтів – фізичні особи	779 843	696 702	1 800 413	180 236	3 041	3 460 235
Кошти клієнтів – юридичні особи	1 895 275	328 458	1 305 518	825 477	-	4 354 728
Власні боргові цінні папери	108 559	750	107 519	-	-	216 828
Випущені облігації участі в кредиті	39 463	-	39 463	848 925	-	927 851
Інші позикові кошти	-	38 329	120 199	292 590	-	451 118
Інші фінансові зобов'язання	4 788	1 340	14 388	-	-	20 516
Форвардні контракти, розрахунки за якими здійснюються на основі валової суми	622 696	-	-	-	-	622 696
Валова сума зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням	29 078	-	-	-	-	29 078
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	4 086 446	1 083 042	4 140 050	2 354 392	22 984	11 686 914

Нижче у таблиці поданий аналіз недисконтованих фінансових зобов'язань Групи за строками погашення станом на 31 грудня 2007 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	До запитан- ня та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання						
Заборгованість перед Національним банком України	650	1 258	91 656	-	-	93 564
Заборгованість перед іншими банками	665 226	23 393	398 422	-	-	1 087 041
Кошти клієнтів – фізичні особи	643 402	261 150	1 149 161	428 217	15 874	2 497 804
Кошти клієнтів – юридичні особи	1 222 932	147 297	868 111	1 781 748	5 375	4 025 463
Власні боргові цінні папери	-	-	32 016	113 784	-	145 800
Випущені облігації участі в кредиті	-	26 825	25 810	608 809	-	661 444
Інші фінансові зобов'язання	7 868	-	-	-	-	7 868
Форвардні контракти та контракти валютного свопу, розрахунки за якими здійснюються на основі валової суми	202 381	135 428	-	-	-	337 809
Валова сума зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням	121 437	-	-	-	-	121 437
Всього потенційних майбутніх виплат за фінансовими зобов'язаннями	2 863 896	595 351	2 565 176	2 932 558	21 249	8 978 230

Кошти клієнтів відображені у вказаному аналізі за строками, що залишились до погашення відповідно до контрактів. Проте, відповідно до Цивільного кодексу України, фізичні особи мають право вилучати кошти з рахунків до настання строку погашення, втрачаючи при цьому право на частину нарахованих процентів.

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Група не використовує наведений вище аналіз за строками погашення без врахування дисконтування для управління ліквідністю. Натомість, Група контролює очікувані строки погашення, які показані у поданій нижче таблиці станом на 31 грудня 2008 року:

У тисячах українських гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Строк погашення не визначений	Всього
Активи							
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв	1 263 900	-	-	-	-	-	1 263 900
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	64 426	-	-	16 941	-	787	82 154
Заборгованість інших банків	13 445	154	30 651	-	-	-	44 250
Кредити та аванси клієнтам	1 063 754	1 459 410	3 542 399	3 335 253	285 936	-	9 686 752
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	-	-	-	-	-	16 818	16 818
Інші фінансові активи	11 941	-	-	-	-	-	11 941
Всього фінансових активів	2 417 466	1 459 564	3 573 050	3 352 194	285 936	17 605	11 105 815
Зобов'язання							
Заборгованість перед Національним банком України	-	-	350 000	-	-	-	350 000
Заборгованість перед іншими банками	601 407	7 763	364 921	167 036	18 408	-	1 159 535
Кошти клієнтів	2 626 319	938 996	2 869 840	918 483	2 513	-	7 356 151
Випущені облігації участі в кредиті	32 447	-	-	761 567	-	-	794 014
Власні боргові цінні папери	107 840	738	98 614	-	-	-	207 192
Інші позикові кошти	-	37 954	75 156	267 857	-	-	380 967
Інші фінансові зобов'язання	4 788	1 340	14 388	-	-	-	20 516
Всього фінансових зобов'язань	3 372 801	986 791	3 772 919	2 114 943	20 921	-	10 268 375
Чистий розрив ліквідності на 31 грудня 2008 р.	(955 335)	472 773	(199 869)	1 237 251	265 015	17 605	837 440
Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2008 р.	(955 335)	(482 562)	(682 431)	554 820	819 835	837 440	-

27 Управління фінансовими ризиками (продовження)

Нижче в таблиці поданий аналіз за очікуваними строками погашення станом на 31 грудня 2007 року:

У тисячах українських гривень	До запитання та до 1 місяця	1-3 місяці	3-12 місяців	12 місяців - 5 років	Понад 5 років	Строк погашення не визначений	Всього
Активи							
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв	1 011 013	-	-	-	-	-	1 011 013
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	66 795	-	30 506	15 549	-	635	113 485
Заборгованість інших банків	-	72 171	22 747	-	-	-	94 918
Кредити та аванси клієнтам	1 002 504	736 578	1 473 707	3 231 377	411 784	-	6 855 950
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	-	-	-	-	-	14 222	14 222
Інші фінансові активи	1 903	-	-	-	-	-	1 903
Всього фінансових активів	2 082 215	808 749	1 526 960	3 246 926	411 784	14 857	8 091 491
Зобов'язання							
Заборгованість перед Національним банком України	-	-	90 000	-	-	-	90 000
Заборгованість перед іншими банками	664 421	23 311	379 439	-	-	-	1 067 171
Кошти клієнтів	1 865 463	401 797	1 894 431	1 784 334	11 803	-	5 957 828
Випущені облігації участі в кредиті	-	22 287	-	495 858	-	-	518 145
Власні боргові цінні папери	-	-	30 342	106 736	-	-	137 078
Інші фінансові зобов'язання	4 459	4 647	-	-	-	-	9 106
Всього фінансових зобов'язань	2 534 343	452 042	2 394 212	2 386 928	11 803	-	7 779 328
Чистий розрив ліквідності на 31 грудня 2007 р.	(452 128)	356 707	(867 252)	859 998	399 981	14 857	312 163
Кумулятивний розрив ліквідності на 31 грудня 2007 р.	(452 128)	(95 421)	(962 673)	(102 675)	297 306	312 163	-

Відповідність та/або контрольована невідповідність строків і процентних ставок активів та зобов'язань має фундаментальне значення для керівництва Групи. Повна відповідність для банків не характерна, оскільки операції часто мають різний характер та невизначений термін. Позиція невідповідності потенційно може збільшити прибутковість, але також може збільшити ризик збитків. Строки погашення активів та зобов'язань і спроможність заміни (за прийнятною вартістю) процентних зобов'язань після настання строку їх погашення є важливими чинниками оцінки ліквідності Групи та її реакції на зміни процентної ставки та курсу обміну валют.

Група має значну кумулятивну невідповідність строків активів та зобов'язань строком до 12 місяців. Ця невідповідність ліквідності виникає внаслідок того, що важливим джерелом фінансування Групи станом на 31 грудня 2008 року та 31 грудня 2007 року є кошти клієнтів і міжбанківські депозити до запитання та зі строком погашення до 12 місяців. На думку керівництва, незважаючи на те, що значна частина коштів клієнтів і міжбанківських депозитів представлена рахунками до запитання та зі строком погашення до 12 місяців, диверсифікація цих рахунків і минулий досвід Групи дозволяє стверджувати, що ці депозити являють собою довгострокове та стабільне джерело фінансування Групи.

Потреби в ліквідності для надання грошових коштів за гарантіями та акредитивами "стендбай" значно нижчі, ніж сума зобов'язання, оскільки загалом Група не очікує, що кошти за угодою сплачуватимуться третій стороні. Загальна сума невиконаних зобов'язань за угодами про надання кредитів не обов'язково являє собою майбутні потреби в грошових коштах, оскільки строк значної частини таких зобов'язань може закінчитися без фінансування.

28 Управління капіталом

Мета Групи при управлінні капіталом полягає у забезпеченні (i) дотримання вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, (ii) спроможності Групи функціонувати як безперервно діюче підприємство та (iii) утримання достатньої капітальної бази на рівні, необхідному для забезпечення коефіцієнту достатності капіталу у розмірі принаймні 8% згідно з Базельською угодою. На думку керівництва, загальна сума капіталу, управління яким здійснює Група, дорівнює сумі капіталу, показаного у консолідованому балансі. Сума капіталу, управління яким здійснює Група станом на 31 грудня 2008 року, складає 1 463 518 тисяч гривень (у 2007 році – 834 079 тисяч гривень). Контроль за дотриманням нормативу достатності капіталу, встановленого Національним банком України, здійснюється за допомогою щомісячних звітів, де містяться розрахунки, які перевіряють та підписують Голова Правління і Головний бухгалтер Банку. Оцінка інших цілей управління капіталом здійснюється щороку.

Відповідно до існуючих вимог до капіталу, встановлених Національним банком України, банки повинні утримувати відношення регулятивного капіталу до активів, зважених з урахуванням ризику («норматив достатності капіталу»), на рівні, що є вищим за обов'язкове мінімальне значення. Нижче в таблиці показаний регулятивний капітал на підставі звітів Банку, підготовлених відповідно до НП(С)БО, який складається з таких компонентів:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Основний капітал	1 066 662	567 654
Додатковий капітал	333 593	193 276
Вирахування	(126 805)	(98 103)
Всього регулятивного капіталу	1 273 450	662 827

Крім того, Група та Банк зобов'язані дотримуватися вимог до мінімального рівня капіталу, що встановлені фінансовими показниками у кредитних договорах, включаючи рівень достатності капіталу, розрахований згідно з вимогами Базельської угоди про капітал, як визначено у Звіті про міжнародну конвергенцію оцінки капіталу та стандартів з капіталу (оновлено в квітні 1998 року) та в Доповненні до Базельської угоди про капітал, яке ввело аналіз ринкових ризиків (оновлено у листопаді 2005 року), що загальновідоме під назвою «Базель I». Нижче подана структура капіталу Банку, розрахованого на підставі Базельської угоди про капітал:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Капітал 1-го рівня		
Акціонерний капітал	655 446	563 896
Емісійний дохід	335 564	-
Нерозподілений прибуток	277 918	157 098
Частка меншості	19 618	13 458
Всього капіталу 1-го рівня	1 288 546	734 452
Капітал 2-го рівня		
Резерви переоцінки	101 522	92 123
Кумулятивний резерв переоцінки іноземних валют	73 450	7 504
Всього капіталу 2-го рівня	174 972	99 627
Всього капіталу	1 463 518	834 079

Станом на 31 грудня 2008 року та 31 грудня 2007 року Група та Банк дотримувалися усіх зовнішніх вимог до капіталу. Станом на 31 грудня 2008 року коефіцієнт достатності капіталу Групи, розрахований відповідно до Базельської угоди, складає 14,5% (у 2007 році – 12,9%).

29 Умовні та інші зобов'язання

Судові процедури. В ході нормального ведення бізнесу Група час від часу одержує претензії. Виходячи з власної оцінки, а також внутрішніх професійних консультацій, керівництво вважає, що Група не зазнає суттєвих збитків у результаті судових позовів. Таким чином, у цій консолідованій фінансовій звітності відповідний резерв не створювався.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Групи у зв'язку з діяльністю Групи та операціями в рамках цієї діяльності.

Податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок, застосовуючи досить складний підхід. Ці фактори у поєднанні із зусиллями податкових органів, спрямованими на збільшення податкових надходжень у відповідь на зростання бюджетного тиску, можуть призвести до зростання рівня та частоти податкових перевірок, тому існує можливість, що операції та діяльність, які раніше не заперечувались, можуть бути оскаржені.

У результаті можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Зобов'язання по капітальних витратах. Станом на 31 грудня 2008 року Група мала капітальні зобов'язання, передбачені контрактами, щодо приміщень та обладнання на загальну суму 6 766 тисяч гривень (у 2007 році – 1 111 тисяч гривень).

Група вже виділила ресурси, необхідні для виконання цих зобов'язань. Група вважає, що майбутні чисті доходи та фінансування будуть достатніми для покриття цих та подібних зобов'язань.

Зобов'язання за оперативною орендою. Якщо Група виступає орендарем, майбутні мінімальні виплати за некасовуваною оперативною орендою є такими:

У тисячах українських гривень	2008 рік	2007 рік
До 1 року	13 882	6 352
1-5 років	38 260	5 623
Більше 5 років	96 802	718
Всього зобов'язань за оперативною орендою	148 944	12 693

Дочірня компанія Банку уклала договір оперативної оренди офісних приміщень. Договір оренди укладений строком до червня 2025 року. Нескасовувані зобов'язання з оренди до сплати протягом року становлять 381 тисячу латвійських латів (еквівалент 4 137 тисяч гривень станом на 31 грудня 2008 року).

Дотримання фінансових показників. Група повинна дотримуватись певних фінансових показників, які стосуються переважно сум заборгованості перед іншими банками та облігацій участі в кредиті. Недотримання цих фінансових показників може призвести до негативних наслідків для Групи, серед яких підвищення вартості позикових коштів та оголошення дефолту. Зокрема, Група повинна утримувати на певному рівні капітал, коефіцієнт достатності капіталу та сукупну заборгованість. Недотримання цих вимог може призвести до дострокового вилучення коштів на розсуд кредиторів. На думку керівництва станом на 31 грудня 2008 року та 31 грудня 2007 року Група дотримувалася цих фінансових показників.

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням. Головною метою цих інструментів є забезпечення грошових коштів для задоволення фінансових потреб клієнтів. Гарантії та акредитиви "стендбай", які являють собою безвідкличні гарантії того, що Група здійснить платежі на користь третіх сторін у випадку невиконання клієнтами своїх зобов'язань, мають той самий кредитний ризик, що і кредити. Документарні та товарні акредитиви, що являють собою письмові зобов'язання Групи за дорученням своїх клієнтів, які уповноважують треті сторони вимагати від Групи оплати у встановлених сумах відповідно до конкретних умов, забезпечуються партіями товару, до яких вони відносяться, або грошовими депозитами, отже, мають менший рівень ризику, ніж кредити.

29 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Зобов'язання щодо надання кредитів являють собою невикористані суми, призначені для кредитування у формі кредитів, гарантій та акредитивів. Стосовно кредитного ризику за зобов'язаннями щодо надання кредитів Група наражається на потенційні збитки в загальній сумі невикористаних зобов'язань у разі повної видачі клієнтам невикористаної суми таких кредитів. Проте можлива сума збитків є меншою за загальну суму невикористаних зобов'язань, оскільки виконання більшості зобов'язань щодо надання кредитів залежить від дотримання клієнтами певних кредитних стандартів. Група відстежує строки до погашення зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням, оскільки більш довгострокові зобов'язання зазвичай характеризуються вищим кредитним ризиком, ніж короткострокові.

Непогашені зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, були такими:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Прим.	2008 рік	2007 рік
Невикористані кредитні лінії		29 078	121 437
Імпортні акредитиви		323 002	56 661
Гарантії надані		289 293	339 320
Мінус: резерв під зобов'язання, пов'язані з кредитуванням	20	(13 785)	-
Всього зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням, за вирахуванням резерву		627 588	517 418

Загальна сума невикористаних кредитних ліній, акредитивів та гарантій за угодами необов'язково являє собою майбутні потреби у грошових коштах, оскільки строк дії таких фінансових інструментів може закінчитися без фінансування. Станом на 31 грудня 2008 року справедлива вартість зобов'язань, пов'язаних з кредитуванням, становила 13 785 тисяч гривень.

Як зазначено у Примітці 16, залишки на рахунках клієнтів у сумі 166 330 тисяч гривень станом на 31 грудня 2008 року були надані у заставу як забезпечення акредитивів (у 2007 році – не було).

Зобов'язання, пов'язані з кредитуванням, деноміновані у таких валютах:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Українські гривні	140 840	284 047
Долари США	170 835	97 410
Євро	312 678	99 285
Інші валюти	3 235	36 676
Всього	627 588	517 418

Активи у довірчому управлінні. Ці активи не включено до консолідованого балансу Групи, оскільки вони не є її активами. Показана нижче номінальна вартість, як правило, відрізняється від справедливої вартості відповідних цінних паперів. Активи у довірчому управлінні представлені такими категоріями:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік Номінальна вартість	2007 рік Номінальна вартість
Акції українських компаній, що утримуються Групою від імені клієнтів	-	7 233

Станом на 31 грудня 2008 року дочірня компанія Групи в Латвії мала наступні кошти у довірчому управлінні:

<i>У тисячах українських гривень</i>	2008 рік	2007 рік
Активи у довірчому управлінні		
Кредити	1 843	17 823
Зобов'язання у довірчому управлінні		
Приватні особи	1 843	6 434
Приватні компанії	-	11 389

29 Умовні та інші зобов'язання (продовження)

Активи, передані в заставу, та активи з обмеженим використанням. Група надала у заставу такі активи (активи подано у таблиці за балансовою вартістю):

	Прим.	2008 рік		2007 рік	
		Активи у заставі	Відповідне зобов'язання	Активи у заставі	Відповідне зобов'язання
<i>У тисячах українських гривень</i>					
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	8, 15 10, 14, 15, 16,	12 786	11 393	21 829	20 093
Кредити та аванси клієнтам	19	1 160 220	608 166	501 332	225 263
Заборгованість інших банків	9, 15	11 550	11 550	-	-
Приміщення та обладнання	12, 19	217 283	114 975	-	-
Всього		1 401 839	746 084	523 161	245 356

Цінні папери, обліковані за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, у сумі 4 839 тисяч гривень, а також заборгованість інших банків у сумі 13 353 тисячі гривень (у 2007 році – не було) були надані у забезпечення за операціями з похідними фінансовими інструментами. Див. Примітки 8 та 9.

Крім цього, обов'язкові залишки грошових коштів у Національному банку України в сумі 149 446 тисяч гривень (у 2007 році – 147 695 тисяч гривень) являють собою обов'язкові резервні депозити, які Група не може використовувати для фінансування своєї повсякденної діяльності. Див. Примітку 7.

Гарантійні депозити у сумі 12 046 тисяч гривень (у 2007 році – 11 797 тисяч гривень) являють собою суми, розміщені в інших банках як забезпечення по гарантіях, імпортованих акредитивах та операціях з пластиковими картками. Ці залишки за своєю природою є депозитами, використання яких обмежене і розміщення яких необхідне для проведення відповідної діяльності з фінансування комерційних операцій. Див. Примітку 9.

30 Похідні фінансові інструменти

Валютні похідні фінансові інструменти, з якими Група проводить операції, звичайно є предметом торгівлі на позабіржовому ринку з професійними учасниками, яка здійснюється на стандартних договірних умовах. Похідні фінансові інструменти мають або потенційно вигідні умови (і є активами) або потенційно не вигідні умови (і є зобов'язаннями) в результаті коливань процентних ставок на ринку, курсів обміну валют чи інших перемінних чинників відносно умов цих інструментів. Сукупна справедлива вартість похідних фінансових активів і зобов'язань може з часом значно змінюватися.

Справедливу вартість на звітну дату дебіторської або кредиторської заборгованості за валютними форвардними контрактами, укладеними Групою, у розрізі валют наведено у таблиці нижче. До таблиці включено контракти з датою розрахунків після відповідної звітної дати; суми за цими угодами показано розгорнуто – до взаємозаліку позицій (та платежів) по кожному контрагенту. Ці угоди мають короткостроковий характер.

	Прим.	2008 рік		2007 рік	
		Контракти з позитивною справедливою вартістю	Контракти з негативною справедливою вартістю	Контракти з позитивною справедливою вартістю	Контракти з негативною справедливою вартістю
<i>У тисячах українських гривень</i>					
Форвардна поставка іноземної валюти: справедлива вартість на звітну дату	27				
- кредиторської заборгованості в доларах США при розрахунку (-)		(73 220)	-	-	-
- дебіторської заборгованості в євро при розрахунку (+)		78 143	-	-	67 331
- кредиторської заборгованості в євро при розрахунку (-)		-	(87 432)	(67 331)	-
- дебіторської заборгованості в інших валютах при розрахунку (+)		-	85 973	67 968	-
- кредиторської заборгованості в інших валютах при розрахунку (-)		-	-	-	(68 097)
Валютні свопи: справедлива вартість на звітну дату	27				
- дебіторської заборгованості в доларах США при розрахунку (+)		115 704	27 547	37 610	-
- кредиторської заборгованості в доларах США при розрахунку (-)		(62 306)	(65 988)	(117 414)	(47 603)
- дебіторської заборгованості в євро при розрахунку (+)		217 890	85 752	37 128	37 131
- кредиторської заборгованості в євро при розрахунку (-)		(52 726)	(27 060)	(37 364)	-
- дебіторської заборгованості в гривнях при розрахунку (+)		-	-	81 306	10 000
- дебіторської заборгованості в інших валютах при розрахунку (+)		21 211	-	-	-
- кредиторської заборгованості в інших валютах при розрахунку (-)		(232 755)	(21 212)	-	-
Чиста справедлива вартість валютних форвардних контрактів	13, 20	11 941	(2 420)	1 903	(1 238)

31 Справедлива вартість фінансових інструментів

Справедлива вартість фінансових інструментів станом на 31 грудня 2008 року є такою:

	Справедлива вартість за методом оцінки			Загальна справедлива вартість	Балансова вартість
	Котирування на активному ринку	Методики оцінки, які у якості базових даних використовують дані з відкритих ринків	Методики оцінки із значним обсягом неринкових даних		
<i>У тисячах українських гривень</i>					
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв					
- грошові кошти в касі	-	371 690	-	371 690	371 690
- залишки на рахунку в НБУ (у тому числі обов'язковий резерв)	-	196 435	-	196 435	196 435
- залишки на рахунку в Банку Латвії	-	79 327	-	79 327	79 327
- кореспондентські рахунки та депозити «овернайт»	-	616 448	-	616 448	616 448
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат					
- боргові цінні папери українських компаній	24 469	-	-	24 469	24 469
- боргові цінні папери латвійських компаній	19 053	-	-	19 053	19 053
- інші боргові цінні папери з країн, що не входять до ОЕСР	6 698	-	-	6 698	6 698
- боргові цінні папери уряду Латвії	31 147	-	-	31 147	31 147
- акції компаній	455	332	-	787	787
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	1 327	-	15 491	16 818	16 818
Заборгованість інших банків					
- строкові розміщення коштів в інших банках	-	32 204	-	32 204	32 204
- гарантійні депозити в інших банках	-	12 046	-	12 046	12 046
Кредити та аванси клієнтам					
- кредити юридичним особам	-	8 325 675	-	8 325 675	8 323 772
- кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	-	555 871	-	555 871	565 246
- кредити фізичним особам – приватним підприємцям	-	11 498	-	11 498	11 331
- іпотечні кредити	-	751 958	-	751 958	784 116
- кредити державним та місцевим органам влади	-	2 270	-	2 270	2 287
Інші фінансові активи	-	11 941	-	11 941	11 941
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	83 149	10 967 695	15 491	11 066 335	11 105 815

31 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

	Справедлива вартість за методом оцінки			Загальна справедлива вартість	Балансова вартість
	Котирування на активному ринку	Методики оцінки, які у якості базових даних використовують дані з відкритих ринків	Методики оцінки із значним обсягом неринкових даних		
<i>У тисячах українських гривень</i>					
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Заборгованість перед Національним банком України	-	350 000	-	350 000	350 000
Заборгованість перед іншими банками					
- кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	-	447 302	-	447 302	447 302
- короткострокові розміщення коштів інших банків	-	700 840	-	700 840	700 840
- угоди «репо» з іншими банками	-	12 786	-	12 786	11 393
Кошти клієнтів					
- поточні/розрахункові рахунки інших юридичних осіб	-	1 835 680	-	1 835 680	1 835 680
- строкові депозити інших юридичних осіб	-	2 252 440	-	2 252 440	2 220 216
- поточні рахунки/рахунки до запитання фізичних осіб	-	453 367	-	453 367	453 367
- строкові депозити фізичних осіб	-	2 850 214	-	2 850 214	2 846 888
Випущені облігації участі в кредиті	377 300	-	-	377 300	794 014
Власні боргові цінні папери					
- облігації, випущені на ринку України	102 380	-	-	102 380	107 840
- депозитні сертифікати	-	99 352	-	99 352	99 352
Інші позикові кошти	-	344 542	-	344 542	380 967
Інші фінансові зобов'язання	-	20 516	-	20 516	20 516
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	479 680	9 367 039	-	9 846 719	10 268 375

31 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Справедлива вартість фінансових інструментів станом на 31 грудня 2007 року є такою:

	Справедлива вартість за методом оцінки			Загальна справедлива вартість	Балансова вартість
	Котирування на активному ринку	Методики оцінки, які у якості базових даних використовують дані з відкритих ринків	Методики оцінки із значним обсягом неринкових даних		
<i>У тисячах українських гривень</i>					
ФІНАНСОВІ АКТИВИ					
Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв					
- грошові кошти в касі	-	261 960	-	261 960	261 960
- залишки на рахунку в НБУ (у тому числі обов'язковий резерв)	-	378 070	-	378 070	378 070
- залишки на рахунку в Банку Латвії	-	66 776	-	66 776	66 776
- кореспондентські рахунки та депозити «овернайт»	-	304 207	-	304 207	304 207
Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат					
- боргові цінні папери українських компаній	46 056	-	-	46 056	46 056
- боргові цінні папери латвійських компаній	11 444	-	-	11 444	11 444
- інші боргові цінні папери компаній з країн, що не входять до ОЕСР	25 769	-	-	25 769	25 769
- боргові цінні папери уряду Латвії	24 305	-	-	24 305	24 305
- українські муніципальні облигації	5 276	-	-	5 276	5 276
- акції компаній	635	-	-	635	635
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу	-	14 222	-	14 222	14 222
Заборгованість інших банків					
- короткострокові розміщення коштів в інших банках	-	83 121	-	83 121	83 121
- гарантійні депозити в інших банках	-	11 797	-	11 797	11 797
Кредити та аванси клієнтам					
- кредити юридичним особам	-	6 053 656	-	6 053 656	6 074 459
- кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	-	261 886	-	261 886	262 786
- кредити фізичним особам – приватним підприємцям	-	50 001	-	50 001	50 173
- іпотечні кредити	-	462 941	-	462 941	464 532
- угоди зворотного «репо»	-	3 987	-	3 987	4 000
Інші фінансові активи	-	1 903	-	1 903	1 903
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	113 485	7 954 527	-	8 068 012	8 091 491

31 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

	Справедлива вартість за методом оцінки			Загальна справедлива вартість	Балансова вартість
	Котирування на активному ринку	Методики оцінки, які у якості базових даних використовують дані з відкритих ринків	Методики оцінки із значним обсягом неринкових даних		
<i>У тисячах українських гривень</i>					
ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ					
Заборгованість перед Національним банком України	-	90 000	-	90 000	90 000
Заборгованість перед іншими банками					
- кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	-	158 805	-	158 805	158 805
- короткострокові розміщення коштів інших банків	-	888 923	-	888 923	888 273
- угоди «репо» з іншими банками	-	20 093	-	20 093	20 093
Кошти клієнтів					
- поточні/розрахункові рахунки інших юридичних осіб	-	1 004 616	-	1 004 616	1 004 616
- строкові депозити інших юридичних осіб	-	2 597 341	-	2 597 341	2 619 591
- поточні рахунки/рахунки до запитання фізичних осіб	-	441 636	-	441 636	441 636
- строкові депозити фізичних осіб	-	1 952 493	-	1 952 493	1 891 985
Випущені облігації участі в кредиті	479 750	-	-	479 750	518 145
Власні боргові цінні папери					
- депозитні сертифікати	-	106 736	-	106 736	106 736
- облігації, випущені на ринку Латвії	29 987	-	-	29 987	30 342
Інші фінансові зобов'язання	-	9 106	-	9 106	9 106
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	509 737	7 269 749	-	7 779 486	7 779 328

Справедлива вартість – це сума, на яку можна обміняти фінансовий інструмент при здійсненні поточної операції між двома непов'язаними зацікавленими сторонами, за винятком випадків примусового продажу або ліквідації. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є ціна фінансового інструмента, що котирується на ринку. Справедливу вартість похідних фінансових інструментів, щодо яких немає котирувань на активному ринку, Група визначала за допомогою методик оцінки. Застосування деяких методик оцінки вимагало припущень, що не підкріплені ринковими даними. Заміна будь-якого такого припущення можливим альтернативним варіантом не призвела б до суттєвої зміни суми прибутку, доходів, загальної суми активів чи зобов'язань.

31 Справедлива вартість фінансових інструментів (продовження)

Розрахункова справедлива вартість інструментів із плаваючою процентною ставкою, що не котируються на активному ринку, дорівнює їхній балансовій вартості. Справедлива вартість інструментів із фіксованою процентною ставкою, які не мають ринкових котирувань, була розрахована на основі розрахункових майбутніх очікуваних грошових потоків, дискontованих із застосуванням поточних процентних ставок для нових інструментів, що мають подібний кредитний ризик та строк до погашення, який залишився. Ставки дискontування, що використовуються, залежать від валюти, строку погашення інструмента та кредитного ризику контрагента, як показано у таблиці нижче:

	2008 рік	2007 рік
Заборгованість інших банків		
Строкові розміщення коштів в інших банках	3% - 17%	3% - 9%
Гарантійні депозити в інших банках	1%	1%
Кредити та аванси клієнтам		
Кредити юридичним особам	12% - 20%	8% - 16%
Іпотечні кредити	15%	11% - 16%
Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	15% - 20%	12% - 15%
Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	20%	17%
Угоди зворотного «репо»	-	19%
Кредити державним та місцевим органам влади	17%	-
Заборгованість перед іншими банками		
- Кореспондентські рахунки та депозити «овернайт» інших банків	0% - 35%	0% - 9%
- Короткострокові розміщення коштів інших банків	3% - 26%	6% - 12%
- Угоди «репо» з іншими банками	3%	-
Кошти клієнтів		
- Строкові депозити юридичних осіб	8% - 14%	7% - 10%
- Строкові депозити фізичних осіб	11% - 19%	10% - 15%
Власні боргові цінні папери		
- Депозитні сертифікати	11%	-
Інші позикові кошти		
	21%	-

32 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки

Для цілей оцінки МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» встановлює такі категорії фінансових активів: (а) кредити та дебіторська заборгованість; (б) фінансові активи для подальшого продажу; (в) фінансові активи, що утримуються до погашення та (г) фінансові активи, що обліковуються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат. Фінансові активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат, поділяються на дві під-категорії: (і) активи, включені до цієї категорії при початковому визнанні, та (іі) активи, віднесені до категорії призначених для торгівлі. Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з категоріями оцінки станом на 31 грудня 2008 року:

	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи для подальшого продажу	Активи, призначені для торгівлі	Активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>					
АКТИВИ					
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв</i>					
	1 263 900	-	-	-	1 263 900
<i>Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат</i>					
	-	-	-	82 154	82 154
<i>Заборгованість інших банків</i>					
- Строкові розміщення коштів в інших банках	32 204	-	-	-	32 204
- Гарантійні депозити в інших банках	12 046	-	-	-	12 046
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>					
- Кредити юридичним особам	8 323 772	-	-	-	8 323 772
- Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	565 246	-	-	-	565 246
- Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	11 331	-	-	-	11 331
- Іпотечні кредити	784 116	-	-	-	784 116
- Кредити державним та місцевим органам влади	2 287	-	-	-	2 287
<i>Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу</i>					
	-	16 818	-	-	16 818
<i>Інші фінансові активи</i>					
	-	-	11 941	-	11 941
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	10 994 902	16 818	11 941	82 154	11 105 815
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ					668 634
ВСЬОГО АКТИВІВ					11 774 449

Станом на 31 грудня 2008 року та 31 грудня 2007 року всі фінансові зобов'язання Групи, крім похідних фінансових інструментів, обліковані за амортизованою вартістю. Похідні фінансові інструменти відносяться до категорії оцінки «за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат».

32 Подання фінансових інструментів за категоріями оцінки (продовження)

Нижче в таблиці показана звірка фінансових активів з цими категоріями оцінки станом на 31 грудня 2007 року:

	Кредити та дебіторська заборгованість	Активи для подальшого продажу	Активи, призначені для торгівлі	Активи за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	Всього
<i>У тисячах українських гривень</i>					
АКТИВИ					
<i>Грошові кошти та їх еквіваленти та обов'язковий резерв</i>	1 011 013	-	-	-	1 011 013
<i>Цінні папери за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат</i>	-	-	-	113 485	113 485
<i>Заборгованість інших банків</i>					
- Короткострокові розміщення коштів в інших банках	83 121	-	-	-	83 121
- Гарантійні депозити в інших банках	11 797	-	-	-	11 797
<i>Кредити та аванси клієнтам</i>					
- Кредити юридичним особам	6 074 459	-	-	-	6 074 459
- Кредити фізичним особам, крім іпотечних кредитів	262 786	-	-	-	262 786
- Кредити фізичним особам – приватним підприємцям	50 173	-	-	-	50 173
- Іпотечні кредити	464 532	-	-	-	464 532
- Угоди зворотного «репо»	4 000	-	-	-	4 000
<i>Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу</i>	-	14 222	-	-	14 222
<i>Інші фінансові активи</i>	-	-	1 903	-	1 903
ВСЬОГО ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ	7 961 881	14 222	1 903	113 485	8 091 491
НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ	-	-			575 681
ВСЬОГО АКТИВІВ	-	-			8 667 172

33 Операції з пов'язаними сторонами

Як правило, сторони вважаються пов'язаними, якщо вони знаходяться під спільним контролем або якщо одна з них має можливість контролювати іншу, або може мати суттєвий вплив при прийнятті фінансових та управлінських рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі.

Станом на 31 грудня 2008 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Бенефіціарні власники	Інші акціонери	Підприємства під контролем бенефіціарних власників	Інші пов'язані сторони
<i>У тисячах українських гривень</i>				
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам (процентна ставка за угодою: 6-22 %)	8 776	13 328	216 499	3 050
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам на 31 грудня	(313)	(330)	(8 729)	(120)
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу:				
- Акції ВАТ «Фармація» (частка в капіталі 8,06 %)	-	-	12 216	-
- Акції ВАТ «Холодмаш» (частка в капіталі 9,55 %)	-	-	1 287	-
Інші активи	-	27 447	-	-
Кошти клієнтів (процентна ставка за угодою: 0 - 18 %)	68 333	121 742	15 212	12 306

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2008 рік:

	Бенефіціарні власники	Інші акціонери	Підприємства під контролем бенефіціарних власників	Інші пов'язані сторони
<i>У тисячах українських гривень</i>				
Процентні доходи	1 957	2 661	23 459	202
Процентні витрати	(4 431)	(11 521)	(1 550)	(1 250)
Резерв на знецінення кредитів	(312)	(328)	(6 956)	(89)
Доходи за виплатами та комісійними	-	-	1 242	10
Знецінення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	-	-	(1 065)	-
Прибутки мінус збитки від цінних паперів за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат	-	(11)	11	-
Збитки мінус прибутки від реалізації цінних паперів для подальшого продажу	-	-	(773)	-
Інший операційний дохід	-	407	1	-
Адміністративні та інші операційні витрати	-	(13 847)	(5 282)	-

33 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Станом на 31 грудня 2008 року інші вимоги та зобов'язання по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Бенефіціарні власники	Інші акціонери	Підприємства під контролем бенефіціарних власників	Інші пов'язані сторони
<i>У тисячах українських гривень</i>				
Невикористані кредитні лінії	519	205	-	678
Гарантії, надані Групою станом на кінець року	-	8	-	-

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2008 року:

	Бенефіціарні власники	Інші акціонери	Підприємства під контролем бенефіціарних власників	Інші пов'язані сторони
<i>У тисячах українських гривень</i>				
Суми, надані пов'язаним сторонам за період	49 256	43 951	201 567	1 446
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	40 424	42 815	124 610	901

Станом на 31 грудня 2007 року залишки по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

	Бенефіціарні власники	Інші акціонери	Підприємства під контролем бенефіціарних власників	Інші пов'язані сторони
<i>У тисячах українських гривень</i>				
Загальна сума кредитів та авансів клієнтам (процентна ставка за угодою: 5 – 18%)	59	13 198	106 830	619
Резерв на знецінення кредитів та авансів клієнтам на 31 грудня	(1)	(264)	(2 137)	(12)
Інвестиційні цінні папери для подальшого продажу				
- Акції ВАТ «Фармація» (частка в капіталі 8,06%)	-	-	12 216	-
- Акції ВАТ «Холодмаш» (частка в капіталі 9,55%)	-	-	631	-
- Акції ВАТ «Котовське ЗПП» (частка в капіталі 10%)	-	-	865	-
Інші активи	-	22 043	-	-
Кошти клієнтів (процентна ставка за угодою: 0 – 18%)	50 813	83 039	77 191	3 850

33 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведено доходи та витрати по операціях з пов'язаними сторонами за 2007 рік:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Бенефіціарні власники	Інші акціонери	Підприємства під контролем бенефіціарних власників	Інші пов'язані сторони
Процентні доходи	258	1 387	13 037	42
Процентні витрати	7 289	5 053	3 244	410
(Відрахування в резерв)/сторно резерву на знецінення кредитів	219	101	(890)	76
Прибутки мінус збитки від торгових операцій з іноземною валютою	-	-	129	-
Доходи за виплатами та комісійними	-	50	548	-
Знецінення інвестиційних цінних паперів для подальшого продажу	-	-	1 694	-
Інший операційний дохід	-	332	20	-
Адміністративні та інші операційні витрати	10 849	12 927	10 056	224

Станом на 31 грудня 2007 року інші вимоги та зобов'язання по операціях з пов'язаними сторонами були такими:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Бенефіціарні власники	Інші акціонери	Підприємства під контролем бенефіціарних власників	Інші пов'язані сторони
Гарантії, надані Групою станом на кінець року	-	-	172	-
Імпортні акредитиви станом на кінець року	-	-	5 290	-

Нижче наведені сукупні суми, надані пов'язаним сторонам і повернуті ними протягом 2007 року:

<i>У тисячах українських гривень</i>	Бенефіціарні власники	Інші акціонери	Підприємства під контролем бенефіціарних власників	Інші пов'язані сторони
Суми, надані пов'язаним сторонам за період	238	1 334	175 028	984
Суми, повернуті пов'язаними сторонами за період	11 163	7 548	152 595	709

Бенефіціарними власниками Банку є пан Родін Ю.О. та пан Беккер М.І. (у 2007 році – пан Родін Ю.О. та пан Беккер М.І.).

33 Операції з пов'язаними сторонами (продовження)

Нижче наведені суми винагороди провідного управлінського персоналу:

У тисячах українських гривень	2008 рік		2007 рік	
	Витрати	Нараховане зобов'язання	Витрати	Нараховане зобов'язання
<i>Короткострокові виплати:</i>				
- Заробітна плата	9 031	-	5 398	-
- Короткострокові премії	2 289	1 694	910	143
<i>Пенсійне забезпечення:</i>				
- Витрати на відрахування до Державного пенсійного фонду та фондів соціального страхування	963	-	403	36
Всього	12 283	1 694	6 711	179

Короткострокові виплати належать до сплати у повному обсязі протягом дванадцяти місяців після закінчення періоду, в якому керівництвом були надані відповідні послуги.

34 Основні дочірні компанії та об'єднання компаній

Назва	Вид діяльності	Країна реєстрації	Частка в капіталі	
			31 грудня 2008 р.	31 грудня 2007 р.
Регіональний інвестиційний банк (Рига, Латвія)	Банківська діяльність	Латвія	91%	89%
ТОВ КУА Південний Есет Менеджмент	Фінансові послуги	Україна	100%	100%

У 2007 році частка Банку в акціонерному капіталі РІБ збільшилася до 89%. У результаті цієї операції прибуток від придбання додаткових акцій дочірньої компанії в сумі 12 228 тисяч гривень був визнаний у консолідованому звіті про фінансові результати.

У 2008 році частка Банку в акціонерному капіталі РІБ збільшилася до 91%. У результаті цієї операції прибуток від придбання додаткових акцій дочірньої компанії в сумі 1 086 тисяч гривень був визнаний у консолідованому звіті про фінансові результати.

35 Події після звітної дати

Як зазначено у Примітці 18, у січні-лютому 2009 року Група достроково погасила власні облигації у сумі 100 000 тисяч гривень, випущені Групою у січні 2008 року.

Як зазначено у Примітці 21, у грудні 2008 року акціонери Банку прийняли рішення про капіталізацію дивідендів у сумі 64 655 тисяч гривень. 9 лютого 2009 року Національний банк України зареєстрував відповідні зміни Статуту Банку.

У лютому 2009 року Група погасила кредит у сумі 4 533 тисячі доларів США (34 904 тисячі гривень за курсом обміну на 31 грудня 2008 року), отриманий у лютому 2008 року від Cargill Financial Services International Inc. Див. Примітку 19.

У березні 2009 року Група отримала кредит від НБУ у сумі 300 000 тисяч гривень зі строком погашення у березні 2010 року під процентну ставку 16,5% річних.

12 лютого 2009 року міжнародна рейтингова агенція Fitch Ratings понизила довгостроковий рейтинг дефолту емітента України в іноземній та національній валюті з 'B+' до 'B'. Це відображає підвищення рівня ризику банківської та валютної кризи в Україні внаслідок посилення тиску на фінансову систему. Прогноз за обома рейтингами дефолту емітента негативний. Агенція Fitch Ratings понизила також значення рейтингової стелі країни з 'B+' до 'B'.

25 лютого 2009 року міжнародна рейтингова агенція Standard & Poor's понизила кредитний рейтинг України на два пункти у зв'язку з нестабільністю політичної ситуації у країні. Довгостроковий рейтинг за зобов'язаннями в іноземній валюті було зменшено до CCC+. Standard & Poor's залишила прогноз рейтингів України на рівні «негативний», що свідчить про можливість подальшого зниження рейтингу цією рейтинговою агенцією.